

Voorwaardenpakket 1 Bouwruimte en logistiek

1.1 Kerncentrales en toekomstige industriële ontwikkelingen in zeehaven en industriegebied 't Sloe

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

De Sloerand is de harde grens tussen de zeehaven en het industriegebied 't Sloe en de omliggende polders, dorpen en hun leefgebied. Deze dorpen liggen zeer dicht bij de Sloerand, een afstand van zo'n 850 meter. De impact van de industrie en energietransitie op deze dorpen is groot (Sloedorpen : Nieuwdorp, Borssele, 's-Heerenhoek en Lewedorp). De Sloerand dient gehandhaafd (en zelfs versterkt) te worden als de natuurlijke groene buffer tussen het industriegebied en de leefomgeving van de inwoners van de Sloedorpen.

Wat willen we?

Doel

De leefomgeving, natuur en het landschap beschermen en handhaven.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Afbakening van de bouwruimte: kerncentrales en andere energieprojecten en hun bouwterreinen (alsmede bijgebouwen kantoren, parkeerplaatsen) moeten binnen het Sloegebied.

Met name de gebouwen t.b.v. de kerncentrales, centraal in het Sloegebied plaatsen, op een zo groot mogelijke afstand van de Sloeranddorpen om overlast te beperken.

Te weten: het gebied tussen Weelhoekweg, Europaweg Zuid, Europaweg Oost, Borsseledijk, Bernhardweg west (N62), Krukweg, Koedijk, Rithemsestraat, Westerschelde en de Kaloot.

Dus: binnen het bestaande bestemmingsplan Zeehaven en industrieterrein Sloe 2018 zoals vastgesteld op 07-02-2019.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

1.1 Leefomgeving, natuur en landschap beschermen en versterken (gewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

De Sloerand is de harde grens tussen de zeehaven en het industriegebied 't Sloe en de omliggende polders, dorpen en hun leefgebied. Deze dorpen liggen zeer dicht bij de Sloerand, op een afstand van zo'n 850 meter. De impact van de industrie en energietransitie op deze dorpen is groot (Sloedorpen: Nieuwdorp, Borssele, 's-Heerenhoek en Lewedorp). De Sloerand dient gehandhaafd (en zelfs versterkt) te worden als de natuurlijke groene buffer tussen het industriegebied en de leefomgeving van de inwoners van de Sloedorpen.

Daarnaast zullen de diverse projecten ook buiten het Sloegebied impact hebben. Deze impact moet in een vroeg stadium in beeld worden gebracht.

Wat willen we?

Doel

De leefomgeving, natuur en het landschap beschermen en versterken.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Afbakening van de bouwruimte: kerncentrales en andere energieprojecten en hun bouwterreinen (en ook bijgebouwen, kantoren, parkeerplaatsen, grondopslag en extra bouwruimte) moeten binnen het Sloegebied.

Met name de gebouwen t.b.v. de kerncentrales, centraal in het Sloegebied plaatsen, op een zo groot mogelijke afstand van de Sloeranddorpen om overlast te beperken.

Te weten: het gebied tussen Europaweg Zuid, Zeedijk, Weelhoekweg, Europaweg Oost, Borsseledijk, Bernhardweg West (N62), Krukweg, Koedijk en de Ritthemsestraat.

Dus: binnen het bestaande bestemmingsplan Zeehaven en industrieterrein Sloe 2018 zoals vastgesteld op 07-02-2019.

Voor de benodigde ruimte en ruimtelijke aanpassingen buiten het Sloegebied moet door middel van een voorbeelduitwerking concreet via beelden (voorbeelden) en tekeningen op schaal inzichtelijk worden gemaakt hoe groot de ruimtelijke impact is en waar die zich logischerwijs zou kunnen bevinden. Denk aan: extra verkeersroutes i.v.m. aanvoer materialen, vluchtroutes, aanvoer personeel, parkeren, bushubs zoals in Hinkley, woningen/tijdelijke huisvesting arbeiders, opslagplaatsen e.a. Waarbij we willen benadrukken dat al deze inpassingen buiten het Sloegebied geen extra aantasting van de leefomgeving mogen veroorzaken.

Deze goed onderbouwde ruimtelijke voorbeelduitwerking moet worden gemaakt op basis van cijfers zoals bekend uit reeds gerealiseerde vergelijkbare projecten voor benodigd bouwoppervlakte en aantal arbeiders. De uitwerking moet onderdeel zijn van de locatiekeuze en worden voorgelegd ter goedkeuring aan de Borselse Voorwaarden Groep en de gemeenteraad van Borsele.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

• Handhaven huidige bestemmingsplan • Deze voorwaarde gelden ook voor toekomstige herzieningen. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	• Handhaven huidige omgevingsplan. • Deze voorwaarde gelden ook voor toekomstige herzieningen. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
1.2 Regulering bouwverkeer Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Wij zien het verkeer richting grootschalige energieprojecten als grote bedreiging. De wegen in Zeeland, behalve de A58 en de N62, zijn daarvoor ongeschikt. De A58 en N62 kunnen wel als aan- en afvoerrote dienen. We zijn bang voor onveilige situaties, trilling en geluidsoverlast in onze leefomgeving. Wat willen we? <i>Doel</i> • Garantie dat de dorpskernen en de omliggende wegenstructuur in de polder gevrijwaard wordt van transporten van en naar de bouwlocaties; • Aanvoer via de A58 slechts op die momenten dat overbelasting van de snelweg vermeden wordt; • Eventueel nieuw te realiseren infrastructuur die na het gereedkomen van de projecten: - Weer dusdanig wordt opgeruimd dat de situatie van voor de aanleg gerealiseerd wordt; - Bij gebleken meerwaarde voor de omgeving blijft bestaan en ten goede komt aan de samenleving (uiteraard conform de geldende regelgeving voor aanleg van wegen). • Concentratie van aan- en afvoer van materialen en medewerkers via alternatieve aanvoerroutes zoals waterwegen en spoorwegen. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> • De logistiek, aan- en afvoer gaat voor minimaal 75% over water en spoor. De overige (maximaal) 25% over de weg. • Voor werkvervoer dienen uitsluitend de A58 en N62 gebruikt te worden buiten de	1.2 Regulering bouwverkeer (gewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Wij zien het verkeer richting grootschalige energieprojecten als grote bedreiging. De wegen in Zeeland, behalve de A58 en de N62, zijn daarvoor ongeschikt. De A58 en N62 kunnen wel als aan- en afvoerrote dienen. We zijn bang voor onveilige situaties, trilling en geluidsoverlast in onze leefomgeving. Wat willen we? <i>Doel</i> • Inzicht in een vroeg stadium en inspraak in locaties van parkeerplaatsen voor personeel, bushubs en andere voorzieningen buiten het Sloegebied; • Garantie dat de dorpskernen en de omliggende wegenstructuur in de polder gevrijwaard blijven van transporten van en naar de bouwlocaties inclusief alle sluipverkeer. • Aanvoer via de A58 slechts op die momenten dat de snelweg daardoor niet overbelast wordt. • Eventueel nieuw te realiseren infrastructuur die na het gereedkomen van de projecten: - Weer dusdanig wordt opgeruimd dat de situatie van voor de aanleg gerealiseerd wordt. - Bij gebleken meerwaarde voor de omgeving blijft bestaan en ten goede komt aan de samenleving (uiteraard conform de geldende regelgeving voor aanleg van wegen). • Concentratie van aan- en afvoer van materialen en medewerkers via alternatieve aanvoerroutes zoals waterwegen en spoorwegen. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> • Ruimtelijke uitwerking van de extra infrastructurele voorzieningen die nodig zijn in overleg met de Borselse Voorwaarden Groep en andere belanghebbenden. • De logistiek, aan- en afvoer gaat voor minimaal 75% over water en spoor. De overige (maximaal) 25% over de weg. • Voor werkvervoer dienen uitsluitend de A58 en N62 gebruikt te worden buiten de

piekmomenten (spits). • Met een nulmeting voor de start van de grootschalige projecten kan tijdens de bouw gemonitord worden of deze overschreden wordt (zero tolerance). • Wanneer deze overschreden wordt staat daar een boete tegenover, te betalen aan de gemeente. • Borssele dient een extra ontsluitingsroute te krijgen vanaf de N62, onafhankelijk van het Sloegebied, waardoor bouwverkeer gescheiden wordt van woon-werkverkeer richting dorp. • Parkeren voor bouwverkeer buiten de gemeente Borsele: 15km verderop met pendelbus. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • De huidige verkeersdruk is al hoog. • Verwacht wordt dat het op de A58 en N62 het rustigste is in de nacht tussen 21.00 uur en 5.00 uur. 's Nachts aanvoer levert ook overlast op. • Infrastructuur, diepe zeehaven en spoor zijn aanwezig. • Lagere emissies (milieuaspect) en minder overlast door vervoer via water en spoor. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	piekmomenten (spits). • Met een nulmeting voor de start van de grootschalige projecten kan tijdens de bouw gemonitord worden of deze overschreden wordt (zero tolerance). • Wanneer deze overschreden wordt staat daar een boete tegenover, te betalen aan het Lokaal Impact Fonds van de gemeente Borsele. • Borssele dient een extra ontsluitingsroute te krijgen vanaf de N62, onafhankelijk van het Sloegebied, waardoor bouwverkeer gescheiden wordt van woon-werkverkeer richting dorp. Waarbij de uitdrukkelijke wens wordt uitgesproken deze ontsluiting zo te maken dat andere dorpskernen waaronder Driewegen en Ovezande hier ook van profiteren. • Parkeren voor personeel buiten de gemeente Borsele: 15 km verderop en verder vervoer naar de locatie met pendelbussen. • Maatregelen om het sluipverkeer te voorkomen moeten getroffen worden. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • De huidige verkeersdruk is al hoog. • Verwacht wordt dat het op de A58 en N62 het rustigste is in de nacht tussen 21.00 uur en 5.00 uur. 's Nachts aanvoer levert ook overlast op. • Infrastructuur, diepe zeehaven en spoor zijn aanwezig. • Lagere emissies (milieuaspect) en minder overlast door vervoer via water en spoor. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
1.3 Bouwverkeer scheiden van fietsverkeer Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> In de polder wordt veel gefietst en het bestaande wegennetwerk heeft al beperkingen, zeker met de aantallen toeristen en verkeer 24/7. Wat willen we? <i>Doel</i> Veilig naar school, werk of recreatief kunnen fietsen, zonder overlast te ervaren van toenemend bouwverkeer en verkeer van (bouw)medewerkers. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i>	1.3 Nieuwe verkeerssituatie ten behoeve van grootschalige projecten scheiden van fietsverkeer (gewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Grote projecten vragen aanpassingen in de infrastructuur. In de polder wordt veel gefietst en het bestaande wegennetwerk heeft al beperkingen, zeker met de aantallen toeristen en verkeer 24/7. Wat willen we? <i>Doel</i> Veilig naar school, werk of recreatief kunnen fietsen, zonder overlast te ervaren van toenemend bouwverkeer en verkeer van (bouw)medewerkers. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> De nieuwe verkeerssituatie uitwerken in een verkeersveiligheidsplan voor de locatiekeuze, waarin ook hulpverlening en evacuatie tijdens en na de bouw zijn opgenomen. Dit document

Bouwverkeer geheel scheiden van regulier fietsverkeer. We gaan daarbij uit van de bouwroute A58-N62-Europaweg-Oost, waarbij Europaweg-Oost speciale aandacht vraagt want daar is een beveiligde fietseroversteekplaats nodig.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

- Er is beperkt tot geen openbaar vervoer aanwezig.
- Fietsen is gezond en duurzaam.
- Er zijn beperkte voorzieningen per dorp. Dus fietsen is voor jongeren en een aantal volwassenen het enige vervoermiddel.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

1.4 Onderzoek verdiept bouwen: horizonvervuiling voorkomen

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Het Sloegebied zit dicht op bewoonde bebouwing. Er is al veel industrie vanuit de dorpen zichtbaar.

Wat willen we?

Doel

Niet nog meer horizonvervuiling en zeker niet dichterbij de dorpen toe.

Wat is daarom onze voorwaarde?

dient volwaardig mee te wegen in de locatiekeuze.

Bouwverkeer geheel scheiden van regulier fietsverkeer bij voorkeur door ongelijkvloerse kruisingen.

Om een vlotte afwikkeling van gevarieerd fietsverkeer (e-bikes, reguliere fietsen, speedpedelec, etc.) te garanderen dient een goed netwerk van fietssnelwegen tussen de diverse kernen en het Sloegebied aangebracht te worden.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

- Er is beperkt tot geen openbaar vervoer aanwezig.
- Fietsen is gezond en duurzaam.
- Er zijn beperkte voorzieningen per dorp. Dus fietsen is voor jongeren en een aantal volwassenen het enige vervoermiddel.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

1.4 Horizonvervuiling voorkomen (gewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

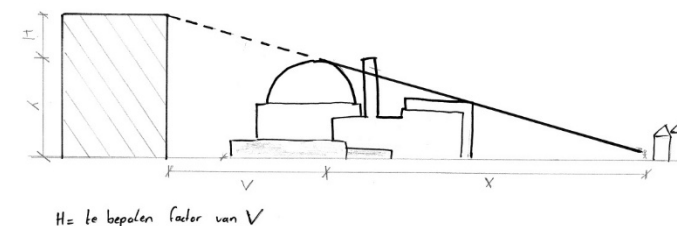
Kansen en/of bedreigingen

Het Sloegebied zit dicht op bewoonde bebouwing. Er is al veel industrie vanuit de dorpen zichtbaar. Men maakt zich grote zorgen over de bouwhoogten.

Wat willen we?

Doel

Niet nog meer horizonvervuiling en zeker niet dichterbij de dorpen toe. Afhankelijk van de afstand tot een dorpskern dient een gestaffelde bouwhoogte gehanteerd te worden. Dit betekent dat vanuit de omliggende dorpen nieuwe bebouwing niet zichtbaar hoger mag zijn dan de huidige kerncentrale. Op grotere afstand van de dorpen mag een hogere bouwhoogte worden toegepast, evenredig aan de afstand.



Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Onderzoek naar de mogelijkheid om de eventuele nieuwe kerncentrale verdiept aan te leggen, om horizonvervuiling te voorkomen in afweging met geluidsoverlast. Verdiept bouwen brengt geluidsoverlast met zich mee.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

- De vraag is of verdiept aanleg leidt tot meer ruimtegebruik.
- Veel grondverzet en diepere connecties geven mogelijk meer overlast qua toevoer en afvoer van geluid.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales

Uitwerking/middel

In beeld brengen van de ruimtelijke uitwerking van de nieuwe kerncentrales op een 'berg' van 10 meter boven NAP en de gevolgen daarvan voor lichtvervuiling en horizonvervuiling. Uitgangspunt is dat de horizonvervuiling en lichtvervuiling niet ernstiger worden dan op dit moment (ontwikkelen van normen, metingen en uitgangspunten hiervoor). Maatregelen hiervoor moeten ruimtelijk via 3D-simulaties in beeld worden gebracht en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Borselse Voorwaarden Groep en andere belanghebbenden. In deze visualisaties moeten de groene Sloerand en overige relevante groeninpassingen meegenomen worden.

De Borselse Voorwaarden Groep wil meegeven dat het kiezen van de juiste kleur (wegvallend tegen omgeving) heel belangrijk is voor die omgeving

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

- Veel grondverzet en diepere connecties geven mogelijk meer overlast qua toevoer en afvoer van geluid.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales

3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha

4. Net op zee – Nederwiek 1

5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040

6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied

7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen

8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland

9. Central Gate

Voorwaardenpakket 2 Veiligheid en gezondheid

2.1 Waarborgen van sociale veiligheid

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

- Behouden van de sociale cohesie
- Oog hebben voor de mentale gezondheid

Wat willen we?

Doel

De veiligheid van alle huidige én tijdelijke inwoners van Borsele handhaven/ borgen.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- Preventie: twee extra wijkagenten
- Toezicht: op het terrein. Gefaciliteerd door de bouwer.
- Aanhaken op de veiligheidsmonitor van Zeeland (kan dit als 0-meting gebruikt worden?)
- VOG werknemers/personeel (bouw)consortium.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Behouden van de sociale cohesie en oog hebben voor de mentale gezondheid.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales

2.2 Waterveiligheid en financiering hiervan

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Bedreiging: doorbraak van de dijk(en) in de Zak van Zuid-Beveland en hierdoor de overstroming van (risicovol) gebied.

Wat willen we?

Doel

Beschermen van het gebied tegen overstroming door dijkverzwaring, dijkverhoging of dijkverlegging, zonder de kosten hiervan neer te leggen bij de inwoners van Zeeland.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Het Rijk vergoedt voor 100% de kosten voor de dijkverzwaring, verlegging of ophoging.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

- Borgen van de veiligheid van de Zak van Zuid-Beveland.
- Geen hogere lasten voor inwoners via waterschapsbelastingen.

2.1 Waarborgen van sociale veiligheid (gewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

- Behouden van de sociale cohesie
- Oog hebben voor de mentale gezondheid
- Voorkomen, beperken en bestrijden van criminaliteit en overlast.

Wat willen we?

Doel

De veiligheid van alle huidige én tijdelijke inwoners van Borsele handhaven/ borgen.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- Preventie: Er is extra politiecapaciteit nodig. Breng in kaart welke behoefte er precies is en compenseer de extra politiecapaciteit. Bepaal vervolgens in afstemming met de politiefchef van de eenheid Zeeland-West-Brabant hoe de extra capaciteit wordt ingevuld.
- Toezicht: op het terrein. Gefaciliteerd door de bouwer.
- Aanhaken op de veiligheidsmonitor van Zeeland (kan dit als 0-meting gebruikt worden?)
- VOG werknemers/personeel (bouw)consortium.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Behouden van de sociale cohesie en oog hebben voor de mentale gezondheid.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales

2.2 Waterveiligheid en financiering hiervan (ongewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Bedreiging: doorbraak van de dijk(en) in de Zak van Zuid-Beveland en hierdoor de overstroming van (risicovol) gebied. Door klimaatverandering neemt de dreiging van een overstroming toe.

Wat willen we?

Doel

Beschermen van het gebied tegen overstroming door dijkverzwaring, dijkverhoging of dijkverlegging, zonder de kosten hiervan neer te leggen bij de inwoners van Zeeland. Bij de versterkingsmaatregelen wordt rekening gehouden met het veranderende klimaat en de zeespiegelstijging gedurende de bouw-, exploitatie- en ontmantelingsperiode.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Het Rijk vergoedt voor 100% de kosten voor de dijkverzwaring, verlegging of ophoging.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

- Borgen van de veiligheid van de Zak van Zuid-Beveland.
- Geen hogere lasten voor inwoners via waterschapsbelastingen.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales	Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
Nieuwe voorwaarde	2.3 Er dient een integrale veiligheidsbeschouwing voor de regio Sloegebied opgesteld te worden (nieuw) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Er zijn veel nieuwe ontwikkelingen in het Sloegebied. Dit zijn zowel ontwikkelingen bij bestaande bedrijven en nieuwe commerciële ontwikkelingen als Rijksprojecten. Deze projecten worden voor een vergunningsaanvraag beoordeeld op veiligheid, maar daarbij ligt de focus met name op het project zelf. Een goed totaalbeeld van de risico's die de diverse projecten veroorzaken richting de andere faciliteiten ontbreekt. Wat willen we? <i>Doel</i> Een integraal beeld van de veiligheidsrisico's in het Sloegebied opstellen, waarbij wordt gekeken hoe faciliteiten (bestaande faciliteiten, nieuwe commerciële faciliteiten en Rijksprojecten) elkaar op het gebied van veiligheidsrisico's beïnvloeden. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> De integrale veiligheid van de locatie Borssele te beoordelen onder leiding van Veiligheidsregio Zeeland, voordat de locatiekeuze wordt afgerond. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Veiligheid op de lange termijn borgen. • Gezondheid van bewoners, toekomstige generaties en dieren is belangrijk. • De impact op het milieu meenemen in deze veiligheidsanalyse. • Nadat een eerste analyse is gemaakt, zal deze regelmatig geüpdatet moeten worden indien nieuwe ontwikkelingen in het Sloegebied plaats gaan vinden. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate En overige bestaande en nieuwe faciliteiten in het Sloegebied.
2.3 Bescherming in ramp- en crisissituaties Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Bij uitvoering van de reeds bekende plannen voor het Sloegebied wordt het ramp- en crisisrisico vergroot.	2.4 Bescherming in ramp- en crisissituaties (gewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Bij de uitvoering en exploitatie van de reeds bekende plannen voor het Sloegebied nemen de risico's van rampen en crises toe.

Wat willen we?

Doel

- Er dient een QRT (Quick Respons Team) opgezet te worden die het verhoogde risico kan opvangen, als mede een uitbreiding van het bestaande VRZ (Veiligheidsregio Zeeland) ter ondersteuning van deze nieuwe QRT.
- De verwachting richting de burgers, vanuit het nieuwe QRT, dient gedeeld te worden.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- Opzetten QRT team voor Sloegebied en omgeving • Uitbreiding van veiligheid risicogebied
- Verhoging van veiligheidsrisico van het Sloegebied
- Een politietrainingscentrum in bedrijf nemen in de directe omgeving van het Sloegebied
- Burgers betrekken bij training rond crisissituaties
- Politiedekking in Sloegebied verhogen naar 24/7 “patrouille”
- Uitbreiding van de VRZ ter ondersteuning van het nieuwe QRT
- Actieve communicatie over veiligheidsverwachtingen richting de burger via publieke kanalen: “Omroep Zeeland, NOS”

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Het risico in de omgeving wordt verhoogd. Dit vraagt een verhoging van risicobeperkende maatregelen.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland

Wat willen we?

Doel

- Er dient een voorziening voor een snel inzetbare eerstelijns hulpverlening opgezet te worden die het verhoogde risico kan opvangen.
- Uitbreiding van capaciteit bij Veiligheidsregio Zeeland, politie en de regionale medische voorzieningen is noodzakelijk om de extra taken en werkzaamheden op te vangen.
- Bewoners worden nauw betrokken bij de communicatie over en voorbereiding op crisissituaties.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- Opzetten en inrichten van een eerstelijns hulpverleningspost voor brandweer, politie en ambulance voor Sloegebied en omgeving
- Er worden maatregelen genomen om de omgeving te beschermen tegen het verhoogde veiligheidsrisico door alle Rijksenergieprojecten in het Sloegebied. De integrale veiligheidsbeschouwing (zie voorwaarde 2.3) vormt daarvoor de basis. Domino-effecten worden zoveel mogelijk voorkomen en de Sloerand blijft als (veiligheids)bufferzone behouden. Er wordt gewaarborgd dat de regionale infrastructuur voldoende capaciteit heeft om de bevolking bij een calamiteit tijdig te evacueren. Verkeersstromen voor de bouw en aanwezige industrie worden zoveel mogelijk van elkaar gescheiden. De Veiligheidsregio wordt structureel betrokken bij het ontwerp van en de besluitvorming over alle plannen en vergunningen.
- Burgers nauw betrekken bij communicatie over en voorbereiding op crisissituaties.
- Politiedekking in Sloegebied verhogen naar 24/7 “patrouille”.
- Er is extra capaciteit nodig voor Veiligheidsregio Zeeland en de medische voorzieningen in de regio. Breng samen met de veiligheidsregio en medische voorzieningen in kaart welke behoeften er precies zijn. De extra benodigde capaciteiten voor mensen, middelen en materieel worden 100% gecompenseerd.
- Actieve publieksinformatie over veiligheid richting de bewoners via een betrouwbaar en herkenbaar Zeeuws kanaal, zoals Zeeland Veilig. Ook reguliere Zeeuwse media zoals Omroep Zeeland en PZC kunnen gebruikt worden om de bewoners te informeren.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Het risico in de omgeving wordt verhoogd. Dit vraagt een verhoging van risicobeperkende maatregelen.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland

2.4 Monitoring en handhaving van de impact op de fysieke gezondheid van de inwoners van de gemeente Borsele

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Voorkomen van negatieve effecten van de bouw van de energieprojecten op de fysieke gezondheid van de inwoners in de gemeente Borsele.

Wat willen we?

Doel

Impact van de bouw op de fysieke gezondheid in kaart brengen.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Strikte handhaving van wet- en regelgeving middels onafhankelijke metingen waarvan de resultaten toegankelijk zijn voor iedereen in Nederland. Het betreft de volgende metingen: stralingsniveau, luchtkwaliteit, luchtvervuiling, waterkwaliteit, uitstootgevaarlijke stoffen, geluids- en lichtoverlast en trillingen.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Inwoners hebben recht op een gezonde en leefbare leefomgeving middels inzicht in meetgegevens zoals hierboven genoemd.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

2.5 Zorgvoorzieningen voor werknemers gegarandeerd

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Enorme uitbreiding van het aantal (tijdelijke) inwoners en daarmee de toename van de zorgvraag.

Wat willen we?

Doel

Voorkomen van extra druk op de zorg door de komst van werknemers en hun gezinnen.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Oprichten van een eigen zorgteam door de bouwers, speciaal voor de werknemers en hun gezinnen, voor minimaal de 1e lijns zorg.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

De zorg in Zeeland, en in het bijzonder de 1e lijnszorg, staat al onder druk.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele

2.5 Monitoring en handhaving van de impact op de gezondheid van de inwoners van de gemeente Borsele (ongewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Voorkomen van negatieve effecten van de bouw van de energieprojecten op de fysieke **en** mentale gezondheid van de inwoners in de gemeente Borsele.

Wat willen we?

Doel

Impact van de bouw op de fysieke **en mentale** gezondheid in kaart brengen.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Strikte handhaving van wet- en regelgeving middels onafhankelijke metingen waarvan de resultaten toegankelijk zijn voor iedereen in Nederland. Het betreft de volgende metingen: stralingsniveau, luchtkwaliteit, luchtvervuiling, waterkwaliteit, uitstoot gevaarlijke stoffen, geluids- en lichtoverlast en trillingen. **Ook het mentale welzijn van de inwoners wordt gemonitord.**

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Inwoners hebben recht op een gezonde en leefbare leefomgeving middels inzicht in meetgegevens zoals hierboven genoemd.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

2.6 Zorgvoorzieningen voor werknemers gegarandeerd (ongewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Enorme uitbreiding van het aantal (tijdelijke) inwoners en daarmee de toename van de zorgvraag.

Wat willen we?

Doel

Voorkomen van extra druk op de zorg door de komst van werknemers en hun gezinnen.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Oprichten van een eigen zorgteam door de bouwers, speciaal voor de werknemers en hun gezinnen, voor minimaal **de eerstelijns zorg, waarbij aandacht is voor zowel het fysieke welzijn van werknemers als het mentale welzijn en zelfmoordpreventie.**

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

De zorg in Zeeland, en in het bijzonder de eerstelijnszorg, staat al onder druk.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele

2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
2.6 Kernafval veilig verwerken en concreet zicht op definitieve berging Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Nieuwe kerncentrales zorgen voor extra radioactief afval en daar moet een oplossing voor komen. Wat willen we? <i>Doel</i> Veiligheidsrisico's voorkomen rondom de opslag van kernafval. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Voordat er een vergunning wordt verleend voor de bouw, moet er een concreet plan zijn voor de definitieve eindberging van radioactief afval. Die eindberging moet in 2050 in gebruik zijn. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Veiligheid op de lange termijn borgen. • Gezondheid van bewoners, nakomelingen en dieren is belangrijk. • Gemeente is verantwoordelijk voor afgifte bouwvergunning en kan deze voorwaarde realiseren. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales	2.7 Kernafval veilig verwerken en concreet zicht op definitieve berging (gewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Nieuwe kerncentrales zorgen voor extra radioactief afval en daar moet, naast de bestaande tijdelijke opslag bij COVRA, een definitieve oplossing voor komen. Wat willen we? <i>Doel</i> Veiligheidsrisico's voorkomen rondom de opslag van kernafval. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Voordat er een vergunning wordt verleend voor de bouw, moet er een concreet plan zijn voor de definitieve eindberging van radioactief afval. Die eindberging moet in 2050 in gebruik zijn. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Veiligheid op de lange termijn borgen. • Gezondheid van bewoners, nakomelingen en dieren is belangrijk. • Gemeente is verantwoordelijk voor afgifte bouwvergunning en kan deze voorwaarde realiseren. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
Nieuwe voorwaarde	2.8 De veiligheid van de opslag van radioactief afval moet even hoog zijn als die van nieuwe kerncentrales (nieuw) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Nieuwe kerncentrales produceren veel meer radioactief afval. Dat afval zal bij COVRA opgeslagen moeten worden voor 100 jaar of langer, dus tot na 2200. Deze opslag moet niet blootstaan aan overstromingsrisico's. Wat willen we? <i>Doel</i> De faciliteiten van COVRA dienen te voldoen aan dezelfde veiligheidseis als de nieuwe kerncentrales, maar dan tot 2200 in plaats van 2100. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Uitbreidingen van COVRA voor de opslag van het afval van de nieuwe kerncentrales dienen

	tot 2200 tegen overstromingen beschermd worden. Dat houdt in dat de locatie van de uitbreidingen aan het zgn. nucleair ontwerppeil voor het jaar 2200 moet voldoen. Dat is een plateau dat hoger zal zijn dan het huidige nucleair ontwerpniveau van 12 meter boven NAP. Berekening van het nucleair ontwerpniveau in 2200 zal moeten uitwijzen welke locatie geschikt kan worden gemaakt, in Borssele, of elders in hoger gelegen gebieden in Nederland. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Veiligheid op de lange termijn borgen. Het gaat om in totaal ruim 3.000 ton hoogradioactief afval en 50.000 ton giftig uraniumafval dat tot minstens het jaar 2200 (100 jaar nadat het laatste afval door de kerncentrales is gegenereerd) veilig opgeslagen moet worden. • Gezondheid van bewoners, toekomstige generaties en dieren is belangrijk. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
--	--

3.1 Benutting restwarmte

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Er komt veel restwarmte vrij die benut kan worden. Onze zorg is dat restwarmte niet duurzaam benut gaat worden en daarmee schadelijk gevolgen heeft voor natuur en klimaat.

Wat willen we?

Doel

De restwarmte afkomstig uit projecten benutten als hernieuwbare energie.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Bij iedere nieuwe ontwikkeling dient er een onafhankelijk onderzoek gedaan te worden. De uitkomsten van dit onderzoek dienen onderdeel te zijn van omgevingsvergunningen.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

De inspanningsverplichting ligt bij de initiatiefnemer.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland

3.2 Investerings in Zeeuws energienetwerk

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Het laagspannings-elektriciteitsnetwerk heeft nu en in de toekomst te weinig capaciteit. De infrastructuur is onvoldoende om aan te sluiten bij de doelen van particulieren en/of bedrijfsmatige projecten/ initiatieven.

Wat willen we?

Doel

Het energienet moet toekomstige uitbreiding en productie van private energie kunnen transporteren. Daarom is meer capaciteit op het stroomnet nodig. Investerings van de overheid in het net ten behoeve van een optimaal netwerk en beschikbaarheid voor bewoners van Zeeland.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

3.1 Benutting restwarmte (gewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Er komt veel restwarmte vrij die benut kan worden. Onze zorg is dat restwarmte niet duurzaam benut gaat worden en daarmee schadelijk gevolgen heeft voor natuur en klimaat.

Wat willen we?

Doel

De restwarmte afkomstig uit projecten benutten als hernieuwbare energie.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Bij elk nieuw project waarbij restwarmte vrijkomt, moet er een onafhankelijk onderzoek worden gedaan naar hoe de (eventuele) restwarmte duurzaam kan worden benut. In dit onderzoek moet nadrukkelijk gekeken worden naar de effecten op natuur en klimaat. De resultaten van het onderzoek moeten openbaar zijn, zodat iedereen kan zien hoe restwarmte op een slimme en duurzame manier gebruikt kan worden in de regio. Proactieve samenwerking met bedrijven die deze restwarmte goed kunnen gebruiken en dit promoten via o.a. versterkt vestigingsbeleid.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

De inspanningsverplichting ligt bij de initiatiefnemer.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales

3.2 Investerings in Zeeuws energienetwerk (ongewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Het laagspannings-elektriciteitsnetwerk heeft nu en in de toekomst te weinig capaciteit. De infrastructuur is onvoldoende om aan te sluiten bij de doelen van particulieren en/of bedrijfsmatige projecten/ initiatieven.

Wat willen we?

Doel

Het energienet moet toekomstige uitbreiding en productie van private energie kunnen transporteren. Daarom is meer capaciteit op het stroomnet nodig. Investerings van de overheid in het net ten behoeve van een optimaal netwerk en beschikbaarheid voor bewoners van Zeeland.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Een versterkt energienetwerk met voldoende capaciteit om toekomstige initiatieven mogelijk te blijven houden. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Teruglevering op het net moet mogelijk blijven. • Nieuwe ontwikkelingen/innovaties blijven mogelijk op het laagspanningsnetwerk. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen zee (VAWOZ) 2031-2040	Een versterkt energienetwerk met voldoende capaciteit om toekomstige initiatieven (zoals batterijen en gedeelde energie) mogelijk te blijven houden. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Teruglevering op het net moet mogelijk blijven. • Wachttijdverkortung voor aansluiting op het elektriciteitsnet voor lokale bedrijven. • Nieuwe ontwikkelingen/innovaties blijven mogelijk op het laagspanningsnetwerk. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen zee (VAWOZ) 2031-2040
3.3 De realisatie van (energie) projecten mag niet ten koste gaan van duurzame energieontwikkelingen en realisaties Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Met de komst (en voortzetting) van de kerncentrales, die zeer stabiel energie gaan leveren, zijn we bang dat het gevoel van urgentie en financiële middelen ontbreekt om verder te gaan met de ontwikkeling van duurzame en veilige energieopwekking/hergebruik. Wat willen we? <i>Doel</i> Wij willen dat geborgd wordt dat er urgentie en financiële middelen aanwezig zijn en blijven om door te gaan met de ontwikkeling en realisatie van duurzame en veilige energieopwekking/hergebruik in Zeeland. Naast kernenergie. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Blijvende urgentie en financiële middelen om door te gaan met ontwikkeling en realisatie van duurzame en veilige energie opwekking/hergebruik naast kernenergie in Zeeland. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Met de komst (en voortzetting) van de kerncentrales, die zeer stabiel energie gaan leveren, zijn we bang dat het gevoel van urgentie en financiële middelen ontbreekt om verder te gaan met de ontwikkeling van duurzame en veilige energie opwekking/hergebruik. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen	3.3 De realisatie van (energie) projecten mag niet ten koste gaan van duurzame energieontwikkelingen en realisaties (gewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Met de komst (en voortzetting) van de kerncentrales, die zeer stabiel energie gaan leveren, zijn we bang dat het gevoel van urgentie en financiële middelen ontbreekt om verder te gaan met de ontwikkeling van duurzame en veilige energieopwekking/hergebruik. Wat willen we? <i>Doel</i> Nieuwe energieprojecten, zoals kerncentrales, moeten bijdragen aan blijvende aandacht, ruimte, geld en inzet voor duurzame energie in Zeeland. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Het Rijk, de provincie en gemeente Borsele moeten ervoor zorgen dat er blijvende steun is voor projecten en initiatieven die duurzame energie opwekken of energie hergebruiken. Denk aan subsidies, beleid en investeringen. Elk jaar moet worden bijgehouden hoe deze duurzame projecten en initiatieven vorderen, en die informatie moet gedeeld worden met de regio. Zo blijft duidelijk dat er blijvend wordt geïnvesteerd in een duurzame toekomst. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Met de komst (en voortzetting) van de kerncentrales, die zeer stabiel energie gaan leveren, zijn we bang dat het gevoel van urgentie en financiële middelen ontbreekt om verder te gaan met de ontwikkeling van duurzame en veilige energie opwekking/hergebruik. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales

8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland	
9. Central Gate	

Voorwaardenpakket 4 Landschap, natuur en recreatie

4.1 Behoud en versterking van het Natura-2000-gebied Westerschelde vóór, tijdens en na de realisatie van grootschalige energieprojecten

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

De Westerschelde gaat achteruit door een onevenwichtig ecosysteem. O.a. door havenactiviteiten, scheepvaart, industrie, opwarming, vervuiling, koelwaterlozing etc. De verwachting is dat de grootschalige energieprojecten deze achteruitgang zullen versterken.

Wat willen we?

Doel

Dat de energieprojecten gaan bijdragen aan het herstel van de Westerschelde.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Een geborgd en gefinancierd totaalplan voor het behoud en de versterking van de Westerschelde, waarin minimaal is opgenomen:

- Geen koelwaterlozing op de Westerschelde; zowel voor huidige als evt. nieuwe centrales. Het koelwater lozen verderop richting Noordzee of gebruik in warmtenet.
- Visvriendelijke passages (eveneens huidig en nieuw)
- Impact bouwactiviteiten en exploitatie energieprojecten op water en bodem.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Huidige status Natura-2000-gebied.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales

7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen

4.1 Behoud en versterking van het Natura 2000-gebied Westerschelde vóór, tijdens en na de realisatie van grootschalige energieprojecten (gewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

De Westerschelde gaat achteruit door een onevenwichtig ecosysteem. Dit komt o.a. door havenactiviteiten, scheepvaart, industrie, opwarming, vervuiling, koelwaterlozing etc. De verwachting is dat de grootschalige energieprojecten deze achteruitgang zullen versterken.

Wat willen we?

Doel

Dat de energieprojecten gaan bijdragen aan het herstel van de Westerschelde als Natura 2000-gebied.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Een geborgd en gefinancierd totaalplan voor het behoud en de versterking van de Westerschelde, waarin minimaal is opgenomen:

- Alleen (extra) koelwaterlozing als dit geen significant negatief effect heeft op de Westerschelde. Hiervoor is een onafhankelijke studie nodig, voorafgaand aan locatiekeuze, waarbij ook de cumulatieve effecten van bestaande en andere geplande loospunten meegenomen worden. Evenals de mate van temperatuursverhoging en de invloed van temperatuurveranderingen op het ecosysteem van de Westerschelde als getijde-zeearm. Ook moeten in deze studie de effecten van het verder zeewaarts lozen worden onderzocht, evenals gebruik van restwarmte uit koelwater.
- Visvriendelijke passages en/of waterinnamepunten (zowel huidig en nieuw), ook als er geen maatregelen vereist zijn.
- Impact bouwactiviteiten en exploitatie van energieprojecten in samenhang toetsen op natuur, lucht, water en bodem. Bijvoorbeeld (eventuele) extra hoogspanningstracés in samenhang meetoetsen met kerncentrales.
- In de gebruiksfase: onafhankelijke monitoring en toezicht met een vooraf opgesteld handhavingskader op natuur, lucht, water en bodem.
- Geen ruimteclaim en kwaliteitsverlies door de energieprojecten ten koste van de Westerschelde als ecosysteem.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Huidige staat van instandhouding van het Natura 2000-gebied waar de Westerschelde onderdeel van uitmaakt.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen

4.2 Aaneengesloten groenbuffer tussen industrie en omgeving Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> De impact van de huidige industrie op onze leefomgeving en omringend landschap is groot. De verwachting is dat de nieuwe projecten deze impact nog groter maken. Wat willen we? <i>Doel</i> Een duidelijke grens en aaneengesloten groene, ruimtelijke buffer tussen industriegebied 't Sloe en onze leefomgeving, dorpen en polders. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Opstellen en realisatie van een integraal landschapsplan waarin minimaal is opgenomen: • Bestaande Sloerand (groen) handhaven/onaangetast laten. • Volledige realisatie van Groenproject 't Sloe aan zuidzijde (voorafgaand aan de bouw, waarin voldoende groenvariatie en hoger afgeschermd groen is opgenomen). • Uitbreiden en versterken gehele Sloerand voorafgaand aan de realisatie van energieprojecten. • Realisatie Bosvisie (in gemeente Borsele) (met o.a. dijkbeplantingen als aaneengesloten ruimtelijke coulissen), voorafgaand aan de bouw. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Waarborging goed woon-leefklimaat. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha	8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate 4.2 Aaneengesloten groenbuffer tussen industrie en omgeving (gewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> De impact van de huidige industrie en gerealiseerde energieprojecten op onze leefomgeving en omringend landschap is groot, zeker na de komst van de nieuwe hoogspanningsmasten voor de 380 kV-verbinding. De verwachting is dat de nieuwe energieprojecten deze impact nog groter maken, zeker nu de keuze gemaakt is om 'dry site' te bouwen, waardoor de nieuwe kerncentrales gebouwd zullen worden op een 'platform' op 10 meter boven NAP. Ook is gebleken uit de technische haalbaarheidsstudie dat het verleggen van de dijk en infrastructuur (zoals het spoor en de gasleiding) tussen de bestaande kerncentrale en het onderzochte terrein (locatie Borssele) noodzakelijk is. Wat willen we? <i>Doel</i> Een harde grens en aaneengesloten groene, ruimtelijke buffer tussen industriegebied 't Sloe en onze leefomgeving, dorpen en polders. Hierbij moet rekening gehouden worden met de hoogte van de nieuwe centrales en de zichtbaarheid vanuit de omliggende dorpen en polders wat betreft de landschappelijke inpassing. Daarom ook voorafgaand aan de locatiekeuze de impact met 3D-visualisaties in beeld brengen. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Opstellen en realisatie van een integraal landschapsplan waarin minimaal is opgenomen: • Bestaande Sloerand (groen) handhaven/onaangetast laten. • Versnelde volledige realisatie van Groenproject 't Sloe aan zuidzijde (voorafgaand aan de bouw, waarin voldoende groenvariatie en hoger afgeschermd groen is opgenomen). • 3D-visualisaties om de landschappelijke impact in beeld te brengen. • Behoud van en uitbreiden en versterken gehele Sloerand voorafgaand aan de realisatie van energieprojecten: met het oog op de effecten van grotere type centrales dan huidige en de keuze van het Rijk om verhoogd te bouwen, waardoor de impact op de omgeving (zicht, licht, geluid) tijdens bouw en exploitatie vele malen groter wordt. De eis is dat zicht, licht en geluidsoverlast zo veel mogelijk beperkt worden door middel van groenstructuren. • Realisatie Bosvisie (in gemeente Borsele), met o.a. dijkbeplantingen als aaneengesloten ruimtelijke coulissen, voorafgaand aan de bouw. • Indien kap noodzakelijk is, moet herplant plaatsvinden rond dezelfde dorpskern. • Financiering en beheer van nieuwe natuur- en landschapselementen borgen. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Waarborging goed woon-leefklimaat. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
---	--

4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
4.3 Geen impact op het huidige landschap: geen hoogspanningsmasten en koeltorens Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> We hebben een uniek gebied/ landschap wereldwijd. Met drie nationale landschappen en Natura-2000- gebied, historische landschapselementen en oud cultuurlandschap. Ook tussenliggende gebieden, open landbouwpolders, fruitteeltgebieden, binnendijken en dorpen zijn van grote landschappelijke en cultuurhistorische waarde. Er is al landschapsvervuiling door industrie en nieuwe hoogspanningsmasten in de Zak van Zuid-Beveland. De verwachting is dat deze nieuwe 380 kV-verbinding de in de toekomst op te wekken energie niet kan afvoeren en dat er daarom extra afvoermogelijkheden nodig zijn. Deze doorsnijding van waardevol cultuurlandschap is ongewenst. Alle druk op het landschap dient vermeden te worden. Wat willen we? <i>Doel</i> Behouden van het unieke karakter van de Zak van Zuid-Beveland, van de dorpsgezichten, de woonkwaliteit en recreatie. Zonder stoorzenders als koeltorens en hoogspanningsmasten. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Geen stoorzenders zoals hoogspanningsmasten en koeltorens: • Nieuw aan te leggen aan- en afvoertracés van energie dienen ondergronds aangelegd te worden. Daarbij dient de veiligheid van de omgeving in acht genomen te worden. • Slim en onzichtbaar bouwen van eventuele kerncentrales en andere elementen, ondergronds, de bovengrondse delen meer onzichtbaar maken dmv toepassen ‘luchtkleur’ en afschermdende bosschages. • Nieuwe verbindingen op zelfde tracé als huidige verbindingen. • Huidige 380 kV ook ondergronds brengen. • Kappen van bomen moet gecompenseerd worden in hetzelfde gebied. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?	4.3 Geen impact op het huidige landschap: geen hoogspanningsmasten en koeltorens (gewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> We hebben een bijzonder gebied en landschap wereldwijd. Recent is de Schelde Delta, waar Borsele onderdeel van uitmaakt, aangewezen door Unesco als Geopark vanwege de unieke wisselwerking tussen natuurlijke processen en cultuurhistorie. Bovendien gelegen langs Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe. Zuid-Beveland herbergt een oud cultuurlandschap vol historische landschapselementen. Ook tussenliggende gebieden, open landbouwpolders, fruitteeltgebieden, binnendijken en dorpen zijn van grote landschappelijke en cultuurhistorische waarde. Het Sloegebied zit dicht op bewoonde bebouwing. Er is al veel industrie vanuit de dorpen zichtbaar en hoorbaar. Er is al landschapsvervuiling door industrie en nieuwe hoogspanningsmasten in de Zak van Zuid-Beveland. De verwachting is dat deze nieuwe 380 kV-verbinding de in de toekomst op te wekken energie niet kan afvoeren en dat er daarom extra afvoermogelijkheden nodig zijn. Deze doorsnijding van het waardevolle cultuurlandschap is ongewenst. Alle druk op het landschap dient vermeden te worden. Wat willen we? <i>Doel</i> Behouden van het unieke karakter van de Zak van Zuid-Beveland, van de dorpsgezichten binnen het bijzondere landschap, de woonkwaliteit en recreatieve kwaliteiten, zonder stoorzenders als koeltorens en hoogspanningsmasten. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Geen stoorzenders zoals hoogspanningsmasten en koeltorens: • Nieuw aan te leggen aan- en afvoertracés van energie dienen ondergronds aangelegd te worden. Daarbij dient de veiligheid van de omgeving in acht genomen te worden. • Slim en onzichtbaar bouwen van eventuele kerncentrales en andere infrastructuurprojecten, zoveel mogelijk ondergronds, de bovengrondse delen meer onzichtbaar maken d.m.v. toepassen ‘luchtkleur’ en hoger afschermd groen. • Geen koeltorens. • Nieuwe verbindingen op zelfde tracé als huidige verbindingen. • Huidige 380 kV tracé ook ondergronds brengen. Indien dit in dezelfde werkgang kan als er andere projecten in de bodem plaatsvinden. Daarbij mag landbouw hier op termijn geen schadelijke effecten van ondervinden. • Kappen van bomen moet gecompenseerd worden in hetzelfde gebied. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Er is veel onvrede over de huidige nieuwe 380 kV-masten: aantasting van het landschap. We willen enkel onzichtbare aanpassingen aan het landschap, landschappen behouden, horizonvervuiling beperken, recreatie en toerisme behouden.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen

4.4 Integraal Rijksinpassingsplan

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Bestaande rijksinpassingsplannen (9) zijn nu opgesteld, mogelijk zijn/ komen er nog meer. We missen een integraal Rijksinpassingsplan Landschap.

Wat willen we?

Doel

Een Rijksinpassingsplan Landschap. Door het Rijk, samen met bewoners, provincie en gemeente, grondeigenaren en -beheerders op te stellen.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Er moet een gemeente-overstijgende visie op het landschap in een integraal Rijksinpassingsplan worden vastgelegd. Hierin moet ook een gebiedsbiografie, waarin kenmerken en kwaliteiten van ons gebied en (aangrenzende) Nationale landschappen en

Er is veel onvrede over de huidige nieuwe 380 kV-masten: **het wordt ervaren als** een aantasting van het landschap. We willen enkel onzichtbare aanpassingen aan het landschap, landschappen behouden, horizonvervuiling beperken, recreatie en toerisme behouden.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen

9. Central Gate

4.4 Integrale landschapsvisie en regierol (gewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

De realisatie van de nieuwe 380 kV-verbinding door Zeeland heeft een sterke negatieve impact op de bestaande landschapskwaliteit van het waardevolle cultuurlandschap in Borsele. Daarmee is de waardering van de leefomgeving aangetast voor mens, dier en milieu. We zien dat de overheid tot nu toe geen (eind)verantwoordelijkheid neemt voor de kwaliteit van de leefomgeving. Zeker in een regio waar zo veel Rijksplannen samenkomen. Voor de verschillende projecten en stadia van uitwerking, is een groter verantwoordelijkheidsgevoel en sterkere regierol gewenst. De huidige werkwijze waarbij alleen ter plekke gekeken wordt hoe eventuele landschappelijke impact gecompenseerd kan worden, leidt tot een ad hoc werkwijze en daarmee een structurele achteruitgang van de kwaliteit van onze leefomgeving. Dat druist in tegen goed rentmeesterschap en zorgt allesbehalve voor een klimaatbestendige groene groei van deze regio.

Er zijn nu al veel Rijksinpassingsplannen gelegen binnen Borsele, mogelijk zijn/komen er nog meer. We missen een integrale visie en regierol door de overheid.

Wat willen we?

Doel

We zijn trots op Zeeland en willen de Zeeuwse identiteit behouden!

Een integrale landschapsvisie, welke in samenspraak met bewoners, provincie en gemeente(n), grondeigenaren en -beheerders opgesteld wordt. We willen dat de overheid zich hieraan bindt, zowel in daadkracht als financiële middelen voor realisatie, instandhouding en regelmatige actualisatie bij nieuwe ontwikkelingen. Zie ook de gevraagde ruimtelijke uitwerking in voorwaarde 1.1.

In de landschapsvisie, welke als onderdeel van de locatiekeuze opgesteld moet worden, moeten alle projecten en hun ruimtelijke gevolgen, zowel lokaal als regionaal concreet (oppervlakte) en in visualisaties, in beeld gebracht worden.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Het opstellen van een gemeente-overstijgende integrale landschapsvisie met zorg voor de Zeeuwse ruimte en identiteit (zoals afgesproken in het Ruimtelijk Arrangement (2025/de 'Zeeuwse werkwijze').

Natura 2000 gebied, zijn opgenomen. De te verstrekken vergunningen voor te realiseren projecten moeten voldoen aan voorwaarden uit dit Rijksinpassingsplan voor het landschap.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

De voorwaarden moeten bijdragen aan het behoud en verbeteren van het landschap

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

4.5 Behouden en verbeteren van de Kaloot

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Het strand van de Kaloot is een waardevol onderdeel van het Natura-2000-gebied de Westerschelde. Het is een uniek natuurgebied met een slufte, schor, duinen en strand en slikken. Een broed- en foerageergebied voor vogels en er komen zeldzame insecten voor. Daarnaast is het een belangrijk stand voor recreatie en een archeologische vindplaats voor bijzondere fossielen. Deze natuur en recreatiewaarde willen we behouden en versterken.

Wat willen we?

Doel

De Kaloot behouden, beschermen en ecologisch te versterken conform de richtlijnen zoals beschreven binnen Natura-2000. Hiermee is de natuur en recreatie in zijn huidige vorm gegarandeerd.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- De grens van de Kaloot behouden conform Natura-2000
- De unieke waarden van de Kaloot voor natuur en recreatie moeten gewaarborgd blijven. Hiervoor moeten permanent (financiële) middelen beschikbaar zijn.

Voor Borssele moet er een nader op te richten fonds worden opgericht om de visie in concrete landschapsplannen te vertalen en de realisatie en instandhouding te bekostigen. De grootte van dit fonds zal door een externe, onafhankelijke partij berekend moeten worden. Ook dient het ministerie de provincie en gemeente(n) te faciliteren om deze visie door te vertalen in het gemeentebestuur om zo de kwaliteit van de leefomgeving te borgen in de omgevingsplannen.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

De voorwaarden moeten bijdragen aan het behoud en verbeteren van het landschap als een van de dragers van de kwaliteit, diversiteit en identiteit van de leefomgeving.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

4.5 Behouden en verbeteren van de Kaloot (gewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Het natuurgebied de Kaloot is een waardevol onderdeel van het Natura 2000-gebied in de Westerschelde. Het is, als onderdeel van een uitgebreid schorgebied dat ingepolderd is voor de industriële ontwikkeling, een uniek natuurgebied met een slufte, schor, duinen, strand en slikken. Het is een broed- en foerageergebied voor vogels en er komen (zeer) zeldzame insecten voor. Daarnaast is het strand een belangrijk recreatief gebied voor de regio. Ook is de Kaloot een aanspoelplaats van bijzondere fossielen, en daarmee een bron van informatie over de prehistorische ontwikkeling van Zeeland. Deze natuur en recreatiewaarde willen we behouden en versterken.

De waarde van de Kaloot is niet uit te drukken in geld én niet verplaatsbaar, daarom niet aantasten.

Wat willen we?

Doel

Extra inzet om de Kaloot te behouden, beschermen en ecologisch te versterken als beschreven in het Natura 2000-beheerplan, en de bestaande recreatieve functie van de Kaloot behouden. Ook dient de toegankelijkheid van de Kaloot, tijdens de bouwphase te worden gegarandeerd.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- De Natura-2000 begrenzing van de Kaloot behouden.
- De unieke waarden van de Kaloot voor natuur en recreatie moeten gewaarborgd blijven. Hiervoor moeten permanent en voldoende (financiële) middelen beschikbaar zijn (o.a. beheer, monitoring, toezicht).
- Extra inzet om de Kaloot en haar toegankelijkheid tijdens de bouwphase te garanderen.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Behoud van natuur & recreatie • Verbetering van de Kaloot conform richtlijnen Natura-2000. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 9. Central Gate	Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Behoud van natuur & recreatie. • Verbetering van de Kaloot conform Natura 2000-doelen. • Natuur is niet verplaatsbaar Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
Nieuwe voorwaarde	4.6 Onderzoek naar impact op toerisme (nieuw) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? Kansen en/of bedreigingen Het toerisme is een belangrijke economische sector voor de provincie. Ook in de gemeente Borsele neemt het aantal toeristische overnachtingen en andere aan toerisme verbonden activiteiten jaar na jaar toe. Een zeer groot bouwproject/bouwprojecten en de daarmee gepaard gaande verstoring van rust, natuur en landschap kunnen een langdurige negatieve invloed hebben op de aantrekkelijkheid van Zeeland op toeristen. Wat willen we? Doel Inzicht krijgen in de effecten van grote projecten op het toerisme in Zeeland. Dit onderzoek is gereed vóór de locatiekeuze. Voorkomen dat energieprojecten afbreuk doen aan de toeristische sector. Wat is daarom onze voorwaarde? Uitwerking/middel De gemeente geeft in samenwerking met de provincie opdracht voor onderzoek naar het effect van de energieprojecten op de toeristische sector in Zeeland (minimaal Zuid-Beveland, Walcheren, Zeeuws-Vlaanderen). Dit onderzoek is gereed vóór de locatiekeuze. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Bij de locatiekeuze moet een afweging gemaakt worden tussen de economische effecten op de energie- en de toeristische sector. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland

Voorwaardenpakket 5 Communicatie en draagvlak

5.1 Alles omvattende informatie over alle projecten

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Veel verschillende projecten komen op Borsele af. Inwoners krijgen hierover onvoldoende/geen informatie. Deze informatie wordt door het Rijk/het ministerie van Economische Zaken en Klimaat/Den Haag niet verstrekt.

Wat willen we?

Doel

Transparantie, overzicht, niet zelf op zoek moeten gaan als inwoner naar informatie. We willen de samenhang tussen de projecten in beeld, we willen de betekenis, consequenties en impact inzichtelijk hebben. En eenduidigheid in de communicatie van de projecten.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Een allesomvattend overzicht vanuit het Rijk waarin het effect van de verschillende projecten duidelijk wordt weergegeven. Voor, tijdens en na de bouw van alle projecten altijd beschikbaar en actueel.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Er zijn veel plannen maar geen helder beeld. De inwoners hebben recht op inzicht van alle projecten.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen

5.2 Eerlijke en begrijpelijke voorlichting over alle projecten

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Geen duidelijke en eerlijke informatie met betrekking tot de projecten. Burgers weten niet waar ze aan toe zijn.

Wat willen we?

Doel

Overbrengen van de kennis en informatie, van alle projecten, op een begrijpelijke, eerlijke en beeldende manier. Voor alle burgers.

Wat is daarom onze voorwaarde?

5.1 Alles omvattende informatie over alle projecten (gewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Veel verschillende projecten komen op Borsele af. Inwoners krijgen hierover onvoldoende/geen informatie. Deze informatie wordt door het Rijk niet verstrekt.

Wat willen we?

Doel

Transparantie, overzicht, niet zelf op zoek moeten gaan als inwoner naar informatie. We willen de samenhang tussen de projecten in beeld. We willen de betekenis, consequenties en impact inzichtelijk hebben, en eenduidigheid in de communicatie van de projecten.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Een allesomvattend interactief overzichtsplatform (online, fysiek + social media) opgezet door en onder regie van een onafhankelijke partij, welke wordt voorzien van voldoende budget, beschikbaar gesteld vanuit het Rijk, waarin het effect van de verschillende projecten (zowel Rijks- als regioprojecten) duidelijk wordt weergegeven en in begrijpelijke taal. Dit platform wordt per direct beschikbaar gesteld en heeft betrekking op alle fases van de projecten: voor, tijdens en na de bouw en dient altijd actueel te zijn. Het gaat hier ook om niet door KGG verstrekte informatie, zoals bijvoorbeeld door velen genoemd n.a.v. de cijfers rond bouwoppervlak, bouwtijd en bouwkosten van centrales die al zijn gebouwd.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Er zijn veel plannen maar geen helder beeld. De inwoners hebben recht op inzicht in alle projecten.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen

5.2 Eerlijke en begrijpelijke voorlichting over alle projecten (ongewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Geen duidelijke en eerlijke informatie met betrekking tot de projecten. Burgers weten niet waar ze aan toe zijn.

Wat willen we?

Doel

Overbrengen van de kennis en informatie, van alle projecten, op een begrijpelijke, eerlijke en beeldende manier. Voor alle burgers.

Wat is daarom onze voorwaarde?

<i>Uitwerking/middel</i> • Alle communicatie in begrijpelijke taal (B1-niveau) • Communicatie moet ondersteund worden met beeldend materiaal en perspectieven vanaf ooghoogte om impact inzichtelijk te krijgen. • Een fysiek informatiecentrum in de gemeente, zoals het Westerscheldetunnel-informatiecentrum • Het informatiecentrum is onafhankelijk van de investeerders en bouwers. Inwoners kunnen ook vragen aan het informatiecentrum stellen, die door onafhankelijke experts worden beantwoord. • Eén aanspreekpunt voor vragen: een omgevingsmanager • Meldpunt overlast Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Zonder eerlijkheid wordt wantrouwen gevoed. De inwoners hebben recht op eerlijke en begrijpelijke informatie over alle projecten. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen	<i>Uitwerking/middel</i> • Alle communicatie in begrijpelijke taal (B1-niveau) • Communicatie moet ondersteund worden met beeldend materiaal en perspectieven vanaf ooghoogte om impact inzichtelijk te krijgen. • Een fysiek informatiecentrum in de gemeente, vergelijkbaar met het Westerscheldetunnel-informatiecentrum • Het informatiecentrum is onafhankelijk van de investeerders en bouwers. Inwoners kunnen ook vragen aan het informatiecentrum stellen, die door onafhankelijke experts worden beantwoord. • Eén aanspreekpunt voor vragen: een omgevingsmanager • Meldpunt overlast Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Zonder eerlijkheid wordt wantrouwen gevoed. De inwoners hebben recht op eerlijke en begrijpelijke informatie over alle projecten. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
5.3 Eerlijkheid over draagvlak Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Er wordt gezegd (in de politiek) dat er draagvlak is voor de projecten. Dit is nooit gemeten onder de inwoners van de gemeente Borsele. Dus we weten niet of dat zo is. Wat willen we? <i>Doel</i> Onafhankelijk en extern onderzoek naar draagvlak onder inwoners van de gemeente Borsele. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Na het verstrekken van de allesomvattende informatie (zie 5.1) over alle projecten aan de inwoners een extern onderzoek om het draagvlak te peilen onder alle inwoners van de gemeente Borsele. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? De overheid geeft nu aan dat er draagvlak is maar dit is enkel politiek. Inwoners hebben recht op een eerlijke berichtgeving over het draagvlak. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1	5.3 Eerlijkheid over draagvlak (gewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Er wordt gezegd (in de politiek) dat er draagvlak is voor de projecten. Dit is nooit gemeten onder de inwoners van de gemeente Borsele. Dus we weten niet of dat zo is. Wat willen we? <i>Doel</i> Onafhankelijk en extern onderzoek naar draagvlak onder inwoners van de gemeente Borsele. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Eerst verstrekt een onafhankelijke partij in opdracht van de gemeente en het Rijk allesomvattende informatie (zie 5.1) over alle projecten aan alle inwoners van Borsele. Pas daarna kan een extern, onafhankelijk onderzoek – in opdracht van de gemeente – gestart worden om het draagvlak te peilen onder alle inwoners van de gemeente Borsele. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? De overheid geeft nu aan dat er draagvlak is, maar dit is enkel politiek. Inwoners hebben recht op een eerlijke berichtgeving over het draagvlak. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1

5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040	5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied	6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen	7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen

Voorwaardenpakket 6 (Bouw)overlast

6.1 Normering, overtreding en handhaving

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

- Mogelijke overlast van geluid, stof, licht, trillingen en uitstoot bij bouw.
- Belangrijk in kader van welzijn, gezondheid en leefbaarheid.

Wat willen we?

Doel

Geen overlast door de bouw van energieprojecten.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- Nulmeting door onafhankelijk bureau.
- Metingen moeten plaatsvinden op de rand van het Sloegebied en in de vier Sloedorpen. Op deze meetpunten meetinstrumenten laten staan om gedurende de bouw de waarden te meten.
- Deze actuele waarden moeten ten alle tijden inzichtelijk zijn voor de burgers. Bijvoorbeeld op de website van de gemeente.
- Constante nulmeting, dag + nacht, gedurende 1 jaar. Reken dit resultaat om naar gemiddelden van de volgende tijdvakken: weekdagen ma t/ vr 7:00 – 19:00, avond/nacht 19:00 – 7:00, weekenden vr 19:00 – ma 7:00.
- Gemiddelden van de tijdvakken mogen niet met meer dan 5% worden overschreden. Deze gemiddelden moeten openbaar gemaakt worden.
- Nulmeting zoals beschreven dient uitgevoerd te worden voor: geluid, stof, licht, trillingen en uitstoot.
- Toevoeging m.b.t. geluid: Een waarde van 10 decibel onder de op dat moment geldende wettelijke norm mag niet overschreden worden. Bij overschrijding van genoemde grenzen van meer dan 30 minuten per 24 uur dienen de werkzaamheden per direct stilgelegd te worden. De werkzaamheden mogen pas weer hervat worden nadat er passende maatregelen zijn getroffen waarbij de gestelde grenzen weer gerespecteerd worden.
- Daarnaast geldt er een boetebedrag van €25.000,- per overtreding. Dit dient terecht te komen in het speciaal ingerichte fonds t.b.v. de leefbaarheid in de gemeente Borsele (zie voorwaarde 10.1).

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

- De zeer lange bouwtijd (15 tot 20 jaar) en de volcontinue bouw maakt de projecten uitzonderlijk: de wetgeving is ingericht op kleinschaliger bouwprojecten van beperkte duur. Daarom zijn bovenwettelijke eisen t.a.v. overlast gerechtvaardigd.
- 30 minuten per 24 uur is realistisch, omdat incidenten kunnen plaatsvinden.
- Risico's m.b.t. het welzijn en de gezondheid van inwoners willen we beperken en problemen voorkomen. Daarom de veiligheid meten op verschillende locaties om overlast door externe factoren uit te sluiten. Overlast van de projecten zou namelijk op de verschillende punten waarneembaar kunnen zijn.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele

6.1 Normering, overtreding en handhaving (ongewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

- Mogelijke overlast van geluid, stof, licht, trillingen en uitstoot bij bouw.
- Belangrijk in kader van welzijn, gezondheid en leefbaarheid.

Wat willen we?

Doel

Geen overlast door de bouw van energieprojecten.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- Nulmeting door onafhankelijk bureau.
- Metingen moeten plaatsvinden op de rand van het Sloegebied en in de vier Sloedorpen. Op deze meetpunten meetinstrumenten laten staan om gedurende de bouw de waarden te meten.
- Deze actuele waarden moeten ten alle tijden inzichtelijk zijn voor de burgers. Bijvoorbeeld op de website van de gemeente.
- Constante nulmeting, dag + nacht, gedurende 1 jaar. Reken dit resultaat om naar gemiddelden van de volgende tijdvakken: weekdagen ma t/ vr 7:00 – 19:00, avond/nacht 19:00 – 7:00, weekenden vr 19:00 – ma 7:00.
- Gemiddelden van de tijdvakken mogen niet met meer dan 5% worden overschreden. Deze gemiddelden moeten openbaar gemaakt worden.
- Nulmeting zoals beschreven dient uitgevoerd te worden voor: geluid, stof, licht, trillingen en uitstoot.
- Toevoeging m.b.t. geluid: Een waarde van 10 decibel onder de op dat moment geldende wettelijke norm mag niet overschreden worden. Bij overschrijding van genoemde grenzen van meer dan 30 minuten per 24 uur dienen de werkzaamheden per direct stilgelegd te worden. De werkzaamheden mogen pas weer hervat worden nadat er passende maatregelen zijn getroffen waarbij de gestelde grenzen weer gerespecteerd worden.
- Daarnaast geldt er een boetebedrag van €25.000,- per overtreding. Dit dient terecht te komen in het speciaal ingerichte fonds t.b.v. de leefbaarheid in de gemeente Borsele (zie voorwaarde 10.1).

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

- De zeer lange bouwtijd (15 tot 20 jaar) en de volcontinue bouw maakt de projecten uitzonderlijk: de wetgeving is ingericht op kleinschaliger bouwprojecten van beperkte duur. Daarom zijn bovenwettelijke eisen t.a.v. overlast gerechtvaardigd.
- 30 minuten per 24 uur is realistisch, omdat incidenten kunnen plaatsvinden.
- Risico's m.b.t. het welzijn en de gezondheid van inwoners willen we beperken en problemen voorkomen. Daarom de veiligheid meten op verschillende locaties om overlast door externe factoren uit te sluiten. Overlast van de projecten zou namelijk op de verschillende punten waarneembaar kunnen zijn.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele

2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
6.2 Communicatie en inspraak vóór en tijdens de bouw Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> We vinden het belangrijk dat inwoners van de gemeente Borsele betrokken blijven bij de projecten in de omgeving. Er komt teveel op ons af. Wat willen we? <i>Doel</i> Eerlijke informatie over de omvang, locatie en gevolgen van de projecten (geluid, licht, stof, gassen, enz.), continu in gesprek blijven met alle partijen over beheersbaarheid, zeggenschap en onverwachte beslissingen met betrekking tot bouwprojecten. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> • De huidige groep laten voortbestaan (Borselse Voorwaarden Groep en lokale experts) t.b.v. continuïteit. • Versterking toezicht door gemeente/provincie (ambtenaren + handhaving). • Stel een onafhankelijke coördinator aan tussen bouwer, burger en overheid. • Bestaande 24/7 klachtlijn behouden. • Ondersteuning dorpsraden met expertise vóór en tijdens de bouw. • Onafhankelijke deskundigen. • De energietransitie vast onderdeel maken in het leerplan van basisscholen, voortgezet, middelbaar en hoger onderwijs. Denk ook aan excursies en gastlessen. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Een slecht voorbeeld is Hinkley Point: het project schiet alle kanten op door nieuwe onverwachte eisen van de bouwer of omgeving. Dit willen wij voorkomen Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	6.2 Communicatie en inspraak vóór en tijdens de bouw (ongewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> We vinden het belangrijk dat inwoners van de gemeente Borsele betrokken blijven bij de projecten in de omgeving. Er komt teveel op ons af. Wat willen we? <i>Doel</i> Eerlijke informatie over de omvang, locatie en gevolgen van de projecten (geluid, licht, stof, gassen, enz.), continu in gesprek blijven met alle partijen over beheersbaarheid, zeggenschap en onverwachte beslissingen met betrekking tot bouwprojecten. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> • De huidige groep laten voortbestaan (Borselse Voorwaarden Groep en lokale experts) t.b.v. continuïteit. • Versterking toezicht door gemeente/provincie (ambtenaren + handhaving). • Stel een onafhankelijke coördinator aan tussen bouwer, burger en overheid. • Bestaande 24/7 klachtlijn behouden. • Ondersteuning dorpsraden met expertise vóór en tijdens de bouw. • Onafhankelijke deskundigen. • De energietransitie vast onderdeel maken in het leerplan van basisscholen, voortgezet, middelbaar en hoger onderwijs. Denk ook aan excursies en gastlessen. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Een slecht voorbeeld is Hinkley Point: het project schiet alle kanten op door nieuwe onverwachte eisen van de bouwer of omgeving. Dit willen wij voorkomen Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
6.3 Respecteer de zondagsrust Wat zien we?	6.3 Respecteer de zondagsrust (ongewijzigd) Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?*Kansen en/of bedreigingen*

Rond het Sloegebied past de zondagsrust in onze cultuur. De bouwwerkzaamheden vormen een bedreiging voor de zondagsrust. De bedrijvigheid 24/7 zorgt voor overlast. Zondagsrust is een begrip, ook andersdenkenden willen rust.

Wat willen we?*Doel*

Wij willen respect voor de zondagsrust in dorpen zoals Borssele welke zeer kerkelijk is. Ook voor de niet-kerkelijke mensen is dat fijn.

Wat is daarom onze voorwaarde?*Uitwerking/middel*

Zondagsrust respecteren en handhaven; uitzonderingen i.o.m. coördinator (zie 6.2). Geen bouwactiviteit & transporten op zondag.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

- Dit beschermt de levensovertuiging van de mensen in de regio.
- Het geeft de hele regio één dag per week rust in tijden waarin alles continu doorraast.
- Dit is voor zowel werknemers als inwoners goed en gezond.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
9. Central Gate

Waarom vinden we dit belangrijk?*Kansen en/of bedreigingen*

Rond het Sloegebied past de zondagsrust in onze cultuur. De bouwwerkzaamheden vormen een bedreiging voor de zondagsrust. De bedrijvigheid 24/7 zorgt voor overlast. Zondagsrust is een begrip, ook andersdenkenden willen rust.

Wat willen we?*Doel*

Wij willen respect voor de zondagsrust in dorpen zoals Borssele, die zeer kerkelijk zijn. Ook voor de niet-kerkelijke mensen is dat fijn.

Wat is daarom onze voorwaarde?*Uitwerking/middel*

Zondagsrust respecteren en handhaven; uitzonderingen i.o.m. coördinator (zie 6.2). Geen bouwactiviteit & transporten op zondag.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

- Dit beschermt de levensovertuiging van de mensen in de regio.
- Het geeft de hele regio één dag per week rust in tijden waarin alles continu doorraast.
- Dit is voor zowel werknemers als inwoners goed en gezond.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
9. Central Gate

Voorwaardenpakket 7 Eigenaarschap

7.1 Alle energieprojecten, en zeggenschap daarover, in Nederlands beheer voor zover mogelijk

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Eigenaarschap en zeggenschap is van belang omdat we baas in eigen huis moeten blijven.

Indien dit niet kan zien we 3 bedreigingen:

1. Verlies van controle en zeggenschap over belangrijke beslissingen en strategische keuzes.
2. Buitenlandse partijen kunnen hun eigen commerciële belangen nastreven ten koste van Nederlandse en lokale belangen.
3. Buitenlandse partijen kunnen andere duurzaamheidsdoelstellingen hanteren.

Het Sloegebied bestaat uit meerdere instanties, overheden en bedrijven met verschillende visies en belangen.

Wat willen we?

Doel

Zeggenschap over alle energieprojecten voor, tijdens en na de bouw.

Dit kan door:

- Nationaal eigendom
- Aandelenparticipatie
- Zeggenschap over duurzaamheidseisen
- Transparantie en verantwoording aan lokale autoriteiten en de gemeenschap.
- Eén bestuursorgaan voor het Sloegebied.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- Het eigendom van de kerncentrale moet in handen zijn van de nationale overheid of een aangewezen entiteit. Dit waarborgt de cruciale infrastructuur. Zeggenschap moet voor meer dan 51% in handen zijn van de Nederlandse staat.
- Aandelenparticipatie: de eigenaar van de kerncentrale moet open staan voor aandelenparticipatie door lokale partijen. Het minimum aandeel in handen van de Nederlandse staat moet groter dan 51% zijn.
- Bij wijzigingen in aandelenparticipatie willen we voorkomen dat eigenaarschap kan overgaan in andere (buitenlandse) handen. De gemeente Borsele moet zeggenschap hebben over wijzigingen die plaatsvinden, om zo de belangen van hun burgers te waarborgen.
- Eén bestuursorgaan voor het Sloegebied, bestaande uit betrokken lokale partijen.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

We hebben dit zo alomvattend mogelijk benaderd, wetende dat het niet volledig haalbaar zal zijn zonder buitenlandse investeerders.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1

7.1 Alle energieprojecten, en zeggenschap daarover, in Nederlands beheer voor zover mogelijk (ongewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Eigenaarschap en zeggenschap is van belang omdat we baas in eigen huis moeten blijven.

Indien dit niet kan zien we 3 bedreigingen:

1. Verlies van controle en zeggenschap over belangrijke beslissingen en strategische keuzes.
2. Buitenlandse partijen kunnen hun eigen commerciële belangen nastreven ten koste van Nederlandse en lokale belangen.
3. Buitenlandse partijen kunnen andere duurzaamheidsdoelstellingen hanteren.

Het beheer van het Sloegebied valt onder meerdere instanties, overheden en bedrijven met verschillende visies en belangen.

Wat willen we?

Doel

Zeggenschap over alle energieprojecten voor, tijdens en na de bouw.

Dit kan door:

- Nationaal eigendom
- Aandelenparticipatie
- Zeggenschap over duurzaamheidseisen
- Transparantie en verantwoording aan lokale autoriteiten en de gemeenschap.
- Eén bestuursorgaan voor het Sloegebied.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- Het eigendom van de kerncentrale moet in handen zijn van de nationale overheid of een publieke entiteit, dit waarborgt de cruciale infrastructuur. Zeggenschap moet voor meer dan 51% in handen zijn van de Nederlandse staat.
- Aandelenparticipatie: de eigenaar van de kerncentrale moet open staan voor aandelenparticipatie door lokale partijen. Het minimum aandeel in handen van de Nederlandse staat moet groter dan 51% zijn.
- Bij wijzigingen in aandelenparticipatie willen we voorkomen dat eigenaarschap kan overgaan in andere (buitenlandse) handen. De gemeente Borsele moet zeggenschap hebben over wijzigingen die plaatsvinden, om zo de belangen van hun burgers te waarborgen.
- Eén bestuursorgaan voor het Sloegebied, bestaande uit betrokken lokale partijen.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

We hebben dit zo alomvattend mogelijk benaderd, wetende dat het niet volledig haalbaar zal zijn zonder buitenlandse investeerders.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1

5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
---	---

Voorwaardenpakket 8 Huisvesting, wonen, leefbaarheid en voorzieningen

8.1 Behouden en uitbreiden openbaar vervoer

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

In Hinkley is het openbaar vervoer bijna verdwenen als gevolg van het nieuw ingezette vervoer ten behoeve van arbeiders. We zien daar heel veel werknemers en weinig vervoersmogelijkheden.

Wat willen we?

Doel

Openbaar vervoer behouden en uitbreiden voor bewoners van de gemeente Borsele.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Het ov moet in stand worden gehouden. Pendelbussen moeten apart aanbesteed worden, zodat dat niet ten koste gaat van eisen aan ov. Tevens moeten aparte opstap-parkeerplaatsen gerealiseerd worden.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

We hebben de voorbeelden in Hinkley gezien. Inwoners mogen daar niet met de pendelbussen. De cohesie tussen de verschillende dorpen vinden we belangrijk.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

8.2 Dorpen niet overbelasten: huisvesting voor werknemers

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

We zien dat er duizenden arbeidsmigranten/ werknemers nodig zijn voor de bouw van de 9 projecten die gehuisvest moeten worden. Er is nu al onvoldoende woonruimte in de gemeente Borsele.

Wat willen we?

Doel

De dorpen mogen niet overbelast worden (schaal/ prijsniveau) door de komst van werknemers. We willen dat het overgrote deel van de tijdelijke werknemers buiten de dorpen gehuisvest wordt. Zodat de woningmarkt voor lokale bewoners betaalbaar en beschikbaar blijft.

Wat is daarom onze voorwaarde?

8.1 Behouden en uitbreiden openbaar vervoer (ongewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

In Hinkley is het openbaar vervoer bijna verdwenen als gevolg van het nieuw ingezette vervoer ten behoeve van arbeiders. We zien daar heel veel werknemers en weinig vervoersmogelijkheden.

Wat willen we?

Doel

Openbaar vervoer behouden en uitbreiden voor bewoners van de gemeente Borsele. **Dit in nauw overleg met de provincie Zeeland, die verantwoordelijk is voor de uitrol van een nieuw ov-systeem in de gehele provincie.**

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Het ov moet in stand worden gehouden. Pendelbussen moeten apart aanbesteed worden, zodat dat niet ten koste gaat van eisen aan ov. Tevens moeten aparte opstap-parkeerplaatsen gerealiseerd worden.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

We hebben de voorbeelden in Hinkley gezien. Inwoners mogen daar niet met de pendelbussen. De cohesie tussen de verschillende dorpen vinden we belangrijk.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

8.2 Dorpen niet overbelasten: huisvesting voor werknemers (ongewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

We zien dat er duizenden arbeidsmigranten/ werknemers nodig zijn voor de bouw van de 9 projecten die gehuisvest moeten worden. Er is nu al onvoldoende woonruimte in de gemeente Borsele.

Wat willen we?

Doel

De dorpen mogen niet overbelast worden (schaal/ prijsniveau) door de komst van werknemers. We willen dat het overgrote deel van de tijdelijke werknemers buiten de dorpen gehuisvest wordt, zodat de woningmarkt voor lokale bewoners betaalbaar en beschikbaar blijft.

Wat is daarom onze voorwaarde?

<i>Uitwerking/middel</i> • Transparant actieplan en uitvoeringsprogramma en ruime inspraak van lokale bevolking. • Minimaal 80% van de werknemers wordt centraal opgevangen en/of buiten de grenzen van de gemeente Borsele. • Gezinnen & langblijvers rond of in dorpen laten wonen door nieuwe duurzame (flex)woningen te bouwen, in een stijl passend bij het dorps karakter (cultureel erfgoed) • De te bouwen centrale opvanglocaties dienen te voldoen aan de normen zoals deze gesteld zijn door adviescommissie Roemer • Huisvestingsplan en de huisvesting dient klaar te zijn voor de bouw van de 9 projecten • Huisvesting van arbeidsmigranten in dorpskernen reguleren door middel van gemeentelijke verordening • Bij tijdelijke bouw dienen huizen recyclebaar te zijn. • Bij vaste bouw moet er rekening gehouden worden met het behoud van het karakteristieke dorpszicht. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Integratie van gezinnen en de komst van langblijvers kan dorpen versterken. • Schaal van de gemeentelijke inwoners ten opzichte van aantal arbeiders is uit verhouding • Woningtekort • Woningprijsstijging voorkomen • Behoud karakteristiek dorpsleven Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	<i>Uitwerking/middel</i> • Transparant actieplan en uitvoeringsprogramma en ruime inspraak van lokale bevolking. • Minimaal 80% van de werknemers wordt centraal opgevangen en/of buiten de grenzen van de gemeente Borsele. • Gezinnen & langblijvers rond of in dorpen laten wonen door nieuwe duurzame (flex)woningen te bouwen, in een stijl passend bij het dorps karakter (cultureel erfgoed). • De te bouwen centrale opvanglocaties dienen te voldoen aan de normen zoals deze gesteld zijn door adviescommissie Roemer. • Huisvestingsplan en de huisvesting dient klaar te zijn voor de bouw van de 9 projecten. • Huisvesting van arbeidsmigranten in dorpskernen reguleren door middel van gemeentelijke verordening. • Bij tijdelijke bouw dienen huizen recyclebaar te zijn. • Bij vaste bouw moet er rekening gehouden worden met het behoud van het karakteristieke dorpszicht. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Integratie van gezinnen en de komst van langblijvers kan dorpen versterken. • Schaal van de gemeentelijke inwoners ten opzichte van aantal arbeiders is uit verhouding. • Woningtekort • Woningprijsstijging voorkomen • Behoud karakteristiek dorpsleven Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
8.3 Gemeentelijk beleid gericht op de huisvesting van arbeiders Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> • Aan de voorkant helder en transparant zijn over de uitgangspunten. • Risico dat pas laat actie ondernomen wordt. Wat willen we? <i>Doel</i> Huisvestingsproblemen voorkomen. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i>	8.3 Gemeentelijk beleid gericht op de huisvesting van arbeiders (ongewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> • Aan de voorkant helder en transparant zijn over de uitgangspunten. • Risico dat pas laat actie ondernomen wordt. Wat willen we? <i>Doel</i> Huisvestingsproblemen voorkomen. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i>

• Beleid huisvesting drie jaar voor aanvang bouw gereed • Bevolking betrekken bij opstellen. • Evalueren van beleid na drie jaar met bevolking/ bedrijven/werknemers. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Heldere kaders voor aanvang van het project. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	• Beleid huisvesting drie jaar voor aanvang bouw gereed • Bevolking betrekken bij opstellen. • Evalueren van beleid na drie jaar met bevolking/ bedrijven/werknemers. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Heldere kaders voor aanvang van het project. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
8.4 Impact bouw: lokale bevolking niet de dupe! Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> De bouw wordt overal beperkt door stikstofregels, tekort aan aannemers en inflatie. Door de realisatie van de energieprojecten moet er in (tijdelijke) huisvesting van werknemers worden voorzien. Indien er hiervoor geen maatregelen worden getroffen zorgt dit voor een verstoring (woningtekort etc.) in de gemeente Borsele. Wat willen we? <i>Doel</i> We willen geen vertraging op ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente Borsele. Denk hierbij aan: vergunningen, beschikbare aannemers en het betaalbaar blijven van diensten. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> 1. Het Rijk zorgt ervoor dat de bouw van de kerncentrales II & III en modificatie van KCB I en andere energieprojecten buiten de stikstofruimte van de gemeente Borsele blijft. 2. De overheid ontwikkelt een nieuw programma dat voorziet in een blijvend voldoende en betaalbaar aanbod van aannemerij t.b.v. lokale woningbouw en onderhoud. 3. Voorafgaand aan de komst van de energieprojecten eerst inzetten op tijdelijke/flexibele woningbouw. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? De lokale bevolking mag niet gedupeerd worden door de komst van de grootschalige energieprojecten in de gemeente Borsele.	8.4 Impact bouw: lokale bevolking niet de dupe! (ongewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Wat we zien is tweeledig: - De bouw wordt overal beperkt door stikstofregels, tekort aan aannemers en inflatie. - Hooggeschoolde medewerkers die afkomen op dit soort projecten (denk aan expats) hebben vaak de financiële middelen om woningen ver boven de vraagprijs aan te schaffen. Landelijk is dit nu al een groot probleem. Door de realisatie van de energieprojecten moet er in (tijdelijke) huisvesting van werknemers worden voorzien. Indien er hiervoor geen maatregelen worden getroffen zorgt dit voor een verstoring (woningtekort etc.) in de gemeente Borsele. Wat willen we? <i>Doel</i> We willen geen vertraging op ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente Borsele. Denk hierbij aan: vergunningen, beschikbare aannemers en het betaalbaar blijven van diensten. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> 1. Het Rijk zorgt ervoor dat de bouw van de kerncentrales II & III en modificatie van KCB I en andere energieprojecten buiten de stikstofruimte van de gemeente Borsele blijft. 2. De overheid ontwikkelt een nieuw programma dat voorziet in een blijvend voldoende en betaalbaar aanbod van aannemerij t.b.v. lokale woningbouw en 3. onderhoud. 4. Voorafgaand aan de komst van de energieprojecten eerst inzetten op tijdelijke/flexibele woningbouw. Daarbij wordt gewerkt aan huisvesting van alle lagen binnen de bedrijfsvoering. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? De lokale bevolking mag niet gedupeerd worden door de komst van de grootschalige energieprojecten in de gemeente Borsele.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
8.5 Voorzieningen ten behoeve van de werknemers Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> We zien een risico voor de druk op maatschappelijke voorzieningen. Wat willen we? <i>Doel</i> De druk op maatschappelijke voorzieningen beperken. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Maatschappelijke voorzieningen worden extern geworven en specifiek voor de werknemers op de bouwplaats gebruikt om de druk op de maatschappelijke voorzieningen in Borsele te beperken. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? We willen niet dat bestaande voorzieningen en bedrijven uitgehold worden door een beter betalende concurrent. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	8.5 Voorzieningen ten behoeve van de werknemers (ongewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> We zien een risico door de druk op maatschappelijke voorzieningen, zoals eerstelijnszorg, onderwijs, sport- en ontspanningsfaciliteiten, technische diensten (bijv. loodgieters, onderhoud) en kinderopvang of andere ondersteunende diensten voor werknemers. Wat willen we? <i>Doel</i> De druk op maatschappelijke voorzieningen beperken. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Maatschappelijke voorzieningen worden extern geworven en specifiek voor de werknemers op de bouwplaats gebruikt om de druk op de maatschappelijke voorzieningen in Borsele te beperken. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? We willen niet dat bestaande voorzieningen en bedrijven uitgehold worden door een beter betalende concurrent. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
8.6 Lokale ondernemers laten profiteren van energieprojecten Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> We zien kansen voor lokale ondernemers. Wat willen we? <i>Doel</i>	8.6 Lokale ondernemers laten profiteren van energieprojecten (ongewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> We zien kansen voor lokale ondernemers. Wat willen we? <i>Doel</i>

Zorgen dat lokale ondernemers duidelijke afspraken krijgen over welk profijt zij hebben van de energieprojecten in de gemeente.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- Lokale ondernemers in de gemeente Borsele krijgen voorrang bij het inhuren van bedrijven door de hoofden nevenaannemers. Dit kan bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) gaan om bedrijven op het gebied van beveiliging, schoonmaak, communicatie, vertalen, bouw, (installatie)techniek, grondwerk, (wegen) bouwwerkzaamheden, groenvoorzieningen, recreatie, vervoer, scholing, medische verzorging, onderwijs en het verzorgen van het eten en drinken op de bouwplaats en in de restaurants bij de bouwplaats.
- Om de waterstoffabriek van voldoende zoetwater te voorzien, moet er zoetwater worden getransporteerd naar Zeeland. Zorg ervoor dat die waterleiding voldoende capaciteit heeft, zodat ook de landbouw en fruitteelt hieraan water kunnen onttrekken in droge perioden. Dit zorgt ervoor dat misoogsten voorkomen/verminderd worden, zodat de voedselprijzen niet stijgen door de schaarste die anders ontstaat, omdat de gewassen slecht groeien door een tekort aan water. Dit komt dus niet alleen de landbouw/fruitteelt, maar de hele gemeenschap, ten goede.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

We willen dat de lokale ondernemers profiteren.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

Zorgen dat lokale ondernemers duidelijke afspraken krijgen over welk profijt zij hebben van de energieprojecten in de gemeente.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- Lokale ondernemers in de gemeente Borsele krijgen voorrang bij het inhuren van bedrijven door de hoofden nevenaannemers. Dit kan bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) gaan om bedrijven op het gebied van beveiliging, schoonmaak, communicatie, vertalen, bouw, (installatie)techniek, grondwerk, (wegen) bouwwerkzaamheden, groenvoorzieningen, recreatie, vervoer, scholing, medische verzorging, onderwijs en het verzorgen van het eten en drinken op de bouwplaats en in de restaurants bij de bouwplaats.
- Om de waterstoffabriek van voldoende zoetwater te voorzien, moet er zoetwater worden getransporteerd naar Zeeland. Zorg ervoor dat die waterleiding voldoende capaciteit heeft, zodat ook de landbouw en fruitteelt hieraan water kunnen onttrekken in droge perioden. Dit zorgt ervoor dat misoogsten voorkomen/verminderd worden, zodat de voedselprijzen niet stijgen door de schaarste die anders ontstaat, omdat de gewassen slecht groeien door een tekort aan water. Dit komt dus niet alleen de landbouw/fruitteelt, maar de hele gemeenschap, ten goede.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

We willen dat de lokale ondernemers profiteren.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

Voorwaardenpakket 9 Onderwijs, kennis en economische ontwikkeling

9.1 Ondersteuning lokale onderwijsinstellingen

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Het onderwijs staat momenteel onder druk. Onderwijs voor extra inwoners en kinderen zal moeilijk te organiseren zijn.

Wat willen we?

Doel

Dat (lokale) scholenkoepels onderwijs kunnen aanbieden aan anderstaligen, gecompenseerd door volledige financiering beschikbaar te stellen voor regelruimte en extra personeel. Dit willen we georganiseerd hebben voor de start van de bouw van gerelateerde projecten.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Zeeuwse scholenkoepels moeten regelruimte en volledige financiering krijgen om kinderen van werknemers op te vangen naar gelang hun eigen wensen en mogelijkheden.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Vrijheid van onderwijs en het onderwijs aan anderstaligen mag de kwaliteit van bestaand onderwijs niet schaden. Het mag een impuls zijn voor de regio voor koepels die die aan willen gaan.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

9.2 Duurzame energiecampus Zeeland

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Het huidige onderwijsstelsel is niet berekend om een snel veranderende vraag en toename van het aantal te scholen cursisten, scholieren en studenten. Het werk rond de energietransitie vraagt meer en toereikende scholing. We willen duurzaam investeren in hoogwaardig onderwijs, passend bij de (komende) energietransitie rond wind-, water-, zon- en kernenergie.

Wat willen we?

Doel

Een volwaardig en gegarandeerd kenniscluster van primair tot wetenschappelijk onderwijs en onderzoekscentrum met lokale onderwijsmogelijkheden en lokale of mondiale carrièrekansen. We willen een aanzuigend effect voor mensen ook van buiten de regio. Extra

9.1 Ondersteuning lokale onderwijsinstellingen (ongewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Het onderwijs staat momenteel onder druk. **Opvang en** onderwijs voor extra inwoners en kinderen zal moeilijk te organiseren zijn.

Wat willen we?

Doel

Dat (lokale) scholenkoepels onderwijs kunnen aanbieden aan anderstaligen, gecompenseerd door volledige financiering beschikbaar te stellen voor regelruimte en extra personeel. Dit willen we georganiseerd hebben vóór de start van de bouw van gerelateerde projecten.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Kinderopvang en Zeeuwse scholenkoepels moeten regelruimte en volledige financiering krijgen om kinderen van werknemers op te vangen naar gelang hun eigen wensen en mogelijkheden.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Vrijheid van onderwijs en het onderwijs aan anderstaligen mag de kwaliteit van bestaand onderwijs niet schaden. Het mag een impuls zijn voor de regio voor koepels die die aan willen gaan.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

9.2 Duurzame energiecampus Zeeland (gewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

Het huidige onderwijsstelsel is niet berekend op een snel veranderende vraag en toename van het aantal te scholen cursisten, scholieren en studenten. Het werk rond de energietransitie vraagt meer en toereikende scholing. We willen duurzaam investeren in hoogwaardig onderwijs, passend bij de (komende) energietransitie rond wind-, water-, zon- en kernenergie.

Wat willen we?

Doel

Een volwaardig en gegarandeerd kenniscluster van primair tot wetenschappelijk onderwijs en onderzoekscentrum met lokale onderwijsmogelijkheden en lokale of mondiale carrièrekansen. We willen een aanzuigend effect voor mensen ook van buiten de regio. Extra opleiding en

opleiding en investering in het behoud en de stimulans van meer vakmensen. Een kenniscluster/kenniscampus gericht op de energietransitie voor techniek en logistiek toegespitst op energie, waarbij integraal opleiden ten behoeve van een optimale samenwerking op de werkvloer gerealiseerd is.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Stel financiële middelen, kennis en regelruimte beschikbaar om een opleidingscentrum/kenniscampus op het gebied van de energietransitie (technisch: zon, wind, waterstof, batterijen, energietransport en energieconversie. En sociale wetenschappen: juridisch, gedragsleer, economisch. En landschapskunde en milieuwetenschap) te realiseren. De opleiding geeft baangarantie. Zorg dat deze kenniscampus binnen 5 jaar gerealiseerd is.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

We verwachten dat het huidige onderwijssysteem en lokale arbeidsmarkt niet berekend is op de snel veranderende vraag vooraf/tijdens de energietransitie. Om te kunnen anticiperen op de veranderende vraag is een stevige investering in scholing en onderwijs nodig.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland

investering in het behoud en de stimulans van meer vakmensen. Een kenniscluster/kenniscampus gericht op de energietransitie voor techniek en logistiek toegespitst op energie, waarbij integraal opleiden ten behoeve van een optimale samenwerking op de werkvloer gerealiseerd is.

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

Stel financiële middelen, kennis en regelruimte beschikbaar om een opleidingscentrum/kenniscampus op het gebied van de energietransitie te realiseren (technisch: zon, wind, waterstof, batterijen, energietransport en energieconversie, en sociale wetenschappelijk: juridisch, gedragsleer, economisch, en op het gebied van landschapskunde en milieuwetenschap).

De opleiding geeft baangarantie. Zorg dat deze kenniscampus binnen 5 jaar gerealiseerd is. Als onderdeel van het kenniscentrum vestigt Nucleaire Energie Organisatie Nederland B.V. (NEO NL) zich in de provincie Zeeland. Dit is de opdrachtgever van de bouw van nieuwe kerncentrales.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

We verwachten dat het huidige onderwijssysteem en lokale arbeidsmarkt niet berekend is op de snel veranderende vraag vooraf/tijdens de energietransitie. Om te kunnen anticiperen op de veranderende vraag is een stevige investering in scholing en onderwijs nodig.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland

Voorwaardenpakket 10 Compensatie en schadeloosstelling

Vooraf: Compensatie mag niet gebruikt worden als afkoopmiddel om voorwaarden niet te hoeven realiseren. Compensatie komt bovenop schadeloosstelling en de geformuleerde voorwaarden waaraan voldaan moet worden, en is niet inzetbaar voor reguliere overheidstaken.

10.1 Bovenwettelijke ruimtelijke compensatie voor alle projecten afzonderlijk

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

We verwachten veel negatieve impact van deze 9 projecten. Daarvoor dient gecompenseerd te worden.

Wat willen we?

Doel

Een onafhankelijk fonds voor ruimtelijke en maatschappelijke compensatie. Bijvoorbeeld:

- Groene longen gemeente versterken
- Klimaatadaptatie
- Verduurzaming gebouwde omgeving
- Gezonde leefomgeving
- Duurzame mobiliteit
- Verbeteren sociale cohesie
- Versterking verenigingen
- Biodiversiteit

- Bereikbaarheid buitengebied (glasvezel in de polder)

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- Financiering van compensatie:
- Een bovenwettelijk ruimtelijk compensatie van 4 á 5% van de bouwsom.
- Compensatie als een boete naar rato bij overschrijding van de bouwtijd en bouwsom.
- Tijdens de exploitatie compensatie per Megawatt opgesteld vermogen. Dus proportioneel aan de hoeveelheid energie die wordt opgewekt een compensatie in de vorm van energie voor de regio.
- Minimaal 80% uit te keren in een fonds vanaf jaar 1.
- Het fonds wordt beheerd door een onafhankelijke stichting. Indexering is steeds van toepassing.
- Bovendien compensatie per Megawatt opgesteld vermogen voor verlenging huidige centrale in bedrijf.
- Compensatie naar rato: meeste impact meeste compensatie.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Compensatie voor negatieve gevolgen is redelijk, ook een boete bij méér overlast/langere overlast.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

Vooraf: Compensatie mag niet gebruikt worden als afkoopmiddel om voorwaarden niet te hoeven realiseren. Compensatie komt bovenop schadeloosstelling en de geformuleerde voorwaarden waaraan voldaan moet worden, en is niet inzetbaar voor reguliere overheidstaken.

10.1 Bovenwettelijke ruimtelijke compensatie voor alle projecten afzonderlijk (ongewijzigd)

Wat zien we?

Waarom vinden we dit belangrijk?

Kansen en/of bedreigingen

We verwachten veel negatieve impact van deze 9 projecten. Daarvoor dient gecompenseerd te worden.

Wat willen we?

Doel

Een onafhankelijk fonds voor ruimtelijke en maatschappelijke compensatie. Bijvoorbeeld:

- Groene longen gemeente versterken
- Klimaatadaptatie
- Verduurzaming gebouwde omgeving
- Gezonde leefomgeving
- Duurzame mobiliteit
- Verbeteren sociale cohesie
- Versterking verenigingen
- Biodiversiteit
- Verbetering nutsvoorzieningen
- Infrastructuur
- Bereikbaarheid buitengebied (glasvezel in de polder)

Wat is daarom onze voorwaarde?

Uitwerking/middel

- Financiering van compensatie:
- Een bovenwettelijk ruimtelijk compensatie van 4 á 5% van de bouwsom.
- Compensatie als een boete naar rato bij overschrijding van de bouwtijd en bouwsom.
- Tijdens de exploitatie compensatie per Megawatt opgesteld vermogen. Dus proportioneel aan de hoeveelheid energie die wordt opgewekt een compensatie in de vorm van energie voor de regio.
- Minimaal 80% uit te keren in een fonds vanaf jaar 1.
- Het fonds wordt beheerd door een onafhankelijke stichting. Indexering is steeds van toepassing.
- Bovendien compensatie per Megawatt opgesteld vermogen voor verlenging huidige centrale in bedrijf.
- Compensatie naar rato: meeste impact meeste compensatie.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

Compensatie voor negatieve gevolgen is redelijk, ook een boete bij méér overlast/langere overlast.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
10.2 Geld terugvloeien naar de regio Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> We zien dat er projecten in de regio komen, waarbij veel geld gemoeid is. Deze projecten zullen deels worden uitgevoerd door partijen van buiten de regio en buiten Nederland. In Groningen hebben we gezien dat de regio die het betreft niet altijd profiteert van grote projecten en met de lasten achterblijft. Wat willen we? <i>Doel</i> Energieprojecten moeten aantoonbaar bijdragen aan de lokale economie. Geld wat buiten de regio verdwijnt, moet evenredig terugkomen als investering in de regio. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> • Volledige wettelijke én bovenwettelijke compensatie tijdens de bouw. • Compensatie per opgesteld vermogen tijdens de exploitatie. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Bij grote projecten zijn er voorbeelden beschikbaar waar een investeringseis aan vasthangt. Bijv. bij windmolenparken is dit € 1150/MWh. En wanneer bij het ministerie van Defensie buitenlandse investeringen worden gedaan, moet het volledige bedrag door de buitenlandse ontvanger terug in Nederland worden geïnvesteerd (compensatie). • Wij willen geen tweede Groningen worden. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland	10.2 Geld terugvloeien naar de regio (ongewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> We zien dat er projecten in de regio komen, waarbij veel geld gemoeid is. Deze projecten zullen deels worden uitgevoerd door partijen van buiten de regio en buiten Nederland. In Groningen hebben we gezien dat de regio die het betreft niet altijd profiteert van grote projecten en met de lasten achterblijft. Wat willen we? <i>Doel</i> Energieprojecten moeten aantoonbaar bijdragen aan de lokale economie. Geld wat buiten de regio verdwijnt, moet evenredig terugkomen als investering in de regio. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> • Volledige wettelijke én bovenwettelijke compensatie tijdens de bouw. • Compensatie per opgesteld vermogen tijdens de exploitatie. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Bij grote projecten zijn er voorbeelden beschikbaar waar een investeringseis aan vasthangt. Bijv. bij windmolenparken is dit € 1150/MWh. En wanneer bij het ministerie van Defensie buitenlandse investeringen worden gedaan, moet het volledige bedrag door de buitenlandse ontvanger terug in Nederland worden geïnvesteerd (compensatie). • Wij willen geen tweede Groningen worden. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
10.3 Behoud en versterken van voorzieningen voor verschillende bevolkingsgroepen en leeftijden in alle dorpen Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> We zien een potentieel risico dat de huidige inwoners van gemeente Borsele willen vertrekken als gevolg van de ontwikkelingen omdat zij zullen worden aangetast in hun woongenot.	10.3 Behoud en versterken van voorzieningen voor verschillende bevolkingsgroepen en leeftijden in alle dorpen (ongewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> We zien een potentieel risico dat de huidige inwoners van gemeente Borsele willen vertrekken als gevolg van de ontwikkelingen omdat zij zullen worden aangetast in hun woongenot.

Wat willen we? <i>Doel</i> Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven, MKB-ers, onderwijsinstellingen en niet te vergeten: inwoners. Ook willen we betere openbare vervoersvoorzieningen voor inwoners en werknemers. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Om de bestaande voorzieningen te behouden en te versterken als ook nieuwe voorzieningen toe te voegen is het noodzakelijk om een nader te bepalen structurele financiële compensatie te ontvangen vanuit de initiatiefnemer of rijksoverheid. Dit geldt voor alle voorzieningen (denk ook groene speelvoorzieningen voor kinderen, ontmoetingsplek voor ouderen en sportvoorzieningen voor jongeren). Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Dit compensatiebedrag zal naar rato van de belasting m.b.t. de grootschalige energietransitie projecten verdeeld worden over de dorpskernen van de gemeente Borsele. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	Wat willen we? <i>Doel</i> Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven, MKB-ers, onderwijsinstellingen en niet te vergeten: inwoners. Ook willen we betere openbare vervoersvoorzieningen voor inwoners en werknemers. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Om de bestaande voorzieningen te behouden en te versterken als ook nieuwe voorzieningen toe te voegen is het noodzakelijk om een nader te bepalen structurele financiële compensatie te ontvangen vanuit de initiatiefnemer of rijksoverheid. Dit geldt voor alle voorzieningen (denk ook groene speelvoorzieningen voor kinderen, ontmoetingsplek voor ouderen en sportvoorzieningen voor jongeren). Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? Dit compensatiebedrag zal naar rato van de belasting m.b.t. de grootschalige energietransitie projecten verdeeld worden over de dorpskernen van de gemeente Borsele. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
10.4 Reductie overlast andere bedrijven in Sloegebied Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Bedrijven binnen het Sloegebied veroorzaken geluidsoverlast en luchtvervuiling. Verduurzaming biedt kansen om geluidsbelasting en uitstoot te reduceren (b.v. walstroom). Wat willen we? <i>Doel</i> Naast minimalisering van de overlast die door de bouw van kerncentrales wordt veroorzaakt ook reductie van overlast van andere bedrijven (door de verduurzaming te versnellen). Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> • Subsidiegelden om verduurzaming te stimuleren. • Strenge regels bij verstrekken vergunningen nieuwe bedrijven. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Bedrijven hebben de verplichting om vóór 2050 te verduurzamen. • Voorbeeldfunctie dient algemeen maatschappelijk doel. • Subsidiegelden mogen niet ten koste gaan van het compensatiefonds. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele	10.4 Reductie overlast andere bedrijven in Sloegebied (ongewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Bedrijven binnen het Sloegebied veroorzaken geluidsoverlast en luchtvervuiling. Verduurzaming biedt kansen om geluidsbelasting en uitstoot te reduceren (b.v. walstroom). Wat willen we? <i>Doel</i> Naast minimalisering van de overlast die door de bouw van kerncentrales wordt veroorzaakt ook reductie van overlast van andere bedrijven (door de verduurzaming te versnellen). Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> • Subsidiegelden om verduurzaming te stimuleren. • Strenge regels bij verstrekken vergunningen nieuwe bedrijven. Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Bedrijven hebben de verplichting om vóór 2050 te verduurzamen. • Voorbeeldfunctie dient algemeen maatschappelijk doel. • Subsidiegelden mogen niet ten koste gaan van het compensatiefonds. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele

2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
10.5 Compensatie voor huishoudens/MKB Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> De energieprojecten kunnen Borsele als woonplaats minder aantrekkelijk maken. Wat willen we? <i>Doel</i> Lastenverlaging waarmee Borsele aantrekkelijk wordt. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Verschillende opties: • Goedkoop energiecontract voor inwoners • Stimulering verduurzaming Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Financieel voordeel voor inwoners, die verband houdt met de energietransitie. • Borsele aantrekkelijk als vestigingsplaats. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate	10.5 Compensatie voor huishoudens/MKB Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> De energieprojecten kunnen Borsele als woonplaats minder aantrekkelijk maken. Wat willen we? <i>Doel</i> Lastenverlaging waarmee Borsele aantrekkelijk wordt. Wat is daarom onze voorwaarde? <i>Uitwerking/middel</i> Verschillende opties: • Goedkoop energiecontract voor inwoners • Stimulering verduurzaming Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt? • Financieel voordeel voor inwoners, die verband houdt met de energietransitie. • Borsele aantrekkelijk als vestigingsplaats. Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde? 1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele 2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales 3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha 4. Net op zee – Nederwiek 1 5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040 6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied 7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen 8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland 9. Central Gate
10.6 Schadeloosstelling, buiten het compensatiefonds om Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Burgers en bedrijven raken mogelijk gedupeerd en lijden schade/verlies door één of meerdere projecten in het kader van de energietransitie. En moeten vaak (te) lang op schadeloosstelling wachten. Wat willen we? <i>Doel</i> Schadeloosstelling van schade, waardeverlies en economisch verlies van eigendom en bedrijven gedurende werkzaamheden en exploitatie van deze projecten.	10.6 Schadeloosstelling, buiten het compensatiefonds om (gewijzigd) Wat zien we? Waarom vinden we dit belangrijk? <i>Kansen en/of bedreigingen</i> Burgers en bedrijven raken mogelijk gedupeerd en lijden schade/verlies door één of meerdere projecten in het kader van de energietransitie. En moeten vaak (te) lang op schadeloosstelling wachten. Wat willen we? <i>Doel</i> Schadeloosstelling van schade, waardeverlies en economisch verlies van eigendom en bedrijven gedurende werkzaamheden en exploitatie van deze projecten.

Wat is daarom onze voorwaarde?*Uitwerking/middel*

Schadeloosstelling:

- Algemene analyse en rapportage van de huizenprijzen in de gemeente: ontwikkeling sinds 2020, vergeleken met nationale trends, voor kleine, middelgrote en grote huizen in kernen en in buitengebied van de gemeente Borsele.
- Mogelijkheid tot gratis taxatie voor een 0-meting (andere bewijslast is ook mogelijk) denk aan WOZ-waarde, eerdere opbrengsten etc.
- Binnen 3 maanden afgehandeld door het Rijk. (Het Rijk kan dit indien van toepassing verhalen op de bouwer/exploitant etc.)
- Ten alle tijden buiten het compensatiefonds om.
- Aanvraag moet eenvoudig zijn.
- Rekening houden met inflatie/marktwaarde bij schadeloosstelling.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

- Achteraf discussiëren en langdurige afhandeling brengt extra nadelen voor gedupeerden (bv. stress, extra kosten, verminderde bestaanszekerheid).
- Schadeloosstelling is niet hetzelfde als compensatie.
- Wie gedupeerd is behoeft schadeloosstelling.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

Nieuwe voorwaarde**Wat is daarom onze voorwaarde?***Uitwerking/middel*

Schadeloosstelling:

- Algemene analyse en rapportage van de huizenprijzen in de gemeente: ontwikkeling sinds 2020, vergeleken met nationale trends, voor kleine, middelgrote en grote huizen in kernen en in buitengebied van de gemeente Borsele.
- Mogelijkheid tot gratis taxatie voor een 0-meting (andere bewijslast is ook mogelijk) denk aan WOZ-waarde, eerdere opbrengsten etc.
- Als je op vrijwillige basis vertrekt uit het gebied wat noodzakelijk is voor de realisatie van grootschalige energieprojecten, dan word je tijdig, snel (binnen 3 maanden) en ruimhartig uitgekocht door het Rijk. (Het Rijk kan dit indien van toepassing verhalen op de bouwer/exploitant etc.) Te allen tijde buiten het compensatiefonds om.
- Aanvraag moet eenvoudig zijn.
- Rekening houden met inflatie/marktwaarde bij schadeloosstelling.

Welke afwegingen hebben we daarbij gemaakt?

- Achteraf discussiëren en langdurige afhandeling brengt extra nadelen voor gedupeerden (bv. stress, extra kosten, verminderde bestaanszekerheid).
- Schadeloosstelling is niet hetzelfde als compensatie.
- Wie gedupeerd is behoeft schadeloosstelling.

Voor welk(e) projecten geldt deze voorwaarde?

1. Bedrijfsduurverlenging bestaande kerncentrale Borssele
2. Nieuwbouw van twee nieuwe kerncentrales
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate

10.7 Garantieregeling voor huizenbezitters (nieuw)**Wat zien we?***Kansen en bedreigingen*

Huiseigenaren die benadeeld worden door de realisatie van de energieprojecten en daardoor hun woning niet langer kunnen verkopen op de reguliere woningmarkt.

Wat willen we?*Doel*

Het doel van de garantieregeling is om de economische onzekerheid weg te nemen voor inwoners die nadeel ondervinden van de realisatie van grootschalige energieprojecten, en zo te voorkomen dat woningen onverkoopbaar worden.

Wat is daarom onze voorwaarde?*Uitwerking/middel*

Een garantieregeling die zekerheid biedt, doordat huizenbezitters hun woning altijd kunnen verkopen aan de gemeente voor minimaal 95% van de taxatiewaarde, nadat deze 12 maanden te koop heeft gestaan. De regeling is van toepassing op huiseigenaren die door de realisatie van energieprojecten hun woning niet langer kunnen verkopen op de reguliere woningmarkt.

Welke afweging hebben we daarbij gemaakt?

De garantieregeling zorgt voor:

- Financiële zekerheid: Huizenbezitters krijgen de zekerheid dat hun woning altijd verkocht kan worden, zelfs als de reguliere woningmarkt tegenzit.
- Stabiliteit voor de dorpen: De regeling wordt ingevoerd om de leefbaarheid en toekomst van de dorpen te waarborgen, mede in verband met de ontwikkeling van het gebied.
- Stimuleren van wonen in Borsele. De regeling maakt het aantrekkelijker om in Borsele te wonen en te kopen, omdat ook nieuwe eigenaren gebruik kunnen maken van de garantie.

Voor welke projecten geldt deze voorwaarde?

1. Nieuwbouw van de twee nieuwe kerncentrales.
3. Net op zee – IJmuiden Ver Alpha
4. Net op zee – Nederwiek 1
5. Programma verbindingen aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2031-2040
6. Nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied
7. Nieuwe hoogspanningsverbinding 380kV Zeeuws-Vlaanderen
8. Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
9. Central Gate